

Szerkesztőség kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Szigonvcím: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása és rotációs nyomás. Megfelelő áron a részletekkel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak évente: 240. félévre 420. negyedévre 210. havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. többi —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 223. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Szombat, 1933. október 4

Revolveres merénylet Dollfuss osztrák kancellár ellen

Dollfuss tüzkereztsége

A diktátorok fejét szuronyok emelik magára és szuronyok ejtik el. Európában külön sors, külön karrier, vagy külön végzet diktátornak lenni. A revolverdörrenés, amely pillanatra végigrobant Európán, szerencsére nem oltotta ki Dollfuss kancellár életét, de azok, akik ennek a vasenergiájú, nemes gondolkodású és erőyes férfiúnak politikai karrierjét egészen a katonai szolgálatáig visszamenve ismerik, nem lehettek tulságosan meglepve attól, hogy a revolvergolyó csöve éppen az ő diktatori melle ellen irányult. Dollfuss figurája, amilyen kicsike ma is fizikailag — ismeretes, hogy egy német politikus miliméternicknek keresztelte el — annyira nagyra látszott abban az irányban, ahonnan Középeurópa mendencéjének sorsát az ő kitaróan defenzív politikájával óhajtották megmenteni. A diktátorok konturjai nem rokonszenvesek. Ha van is bennük elszántság, hit, meggyőződés, kevés akad köztük, akinek belső összetétele közel jár a tiszta politika ideális humanumához. Dollfuss ezek közül való. Érti, hogy mit jelent Közép- és Keleteurópa sorsára nézve, ha Ausztria behódol a horogkeresztnek.

Voltak pillanatok Németország és Ausztria viszonyában, az utolsó hónapok folyamán, amikor azt lehetett hinni, hogy a testvérepek vérszomjasan törnek egymásra a határon. Még két nappal ezelőtt is, az a hír terjedt el Ausztriában, hogy a nemzeti-szocializmussal kacérkodó stájer Heimatschutz puccsot kísérelt meg és Leobenben, átvette a hatalmat. Tegnap a bécsi diákok sorában óriási feltűnést keltett, hogy az egyetemi tanítási rendnek a megóvására rendőrök jelentek meg az egyetemen. Dollfuss élete ezek között a bizonytalanságok között, Ausztria tufeszített politikai idegállapotában, sohasem látszott tulságosan bizonyosnak. Az új osztrák alkotmány-tervezetben, az államtanács keretei között, helyet foglalnak a munkaadók és a munkások képviselői egyaránt és kívülük az osztrák tudomány reprezentánsai is. Ez mindenesetre sokkal szélesebb alkotmányos keret, mint a hitleri elgondolás és azonfelül — a Starhemberg Rüdigerrel való szövetekezésben — a tiszta keresztény szociális gondolat megvalósítását jelentette és nem a horogkereszt igazságot, tudást és jogot elfátyolozó tragikus politikai misztériumát. Ugy állt az osztrák határon Dollfuss kicsi figurája, szemben az egész hitleri lavinával, mint ahogyan Dávid állhatott egykor a hatalmas Góliáttal szemben.

Ami különösen rokonszenvesé tette Dollfussot, az éppen nem egyedül az eszmei bátorsága volt, hanem a fizikai is. Szemben az életüket féltő, magukat kíséretekkel ellátó és tömegekkel körülvéző államférfiakkal, Dollfuss még tegnap is, az osztrák—magyar mérkőzésen, minden különösebb szvit nélkül ment le a futball-pályára, kezét szorítani a játékosokkal. Nem féltette az életét. Háborút viselt, mellét, amíg uniformisban járt, a kitüntetések egész sora díszítette, nem az az ember, aki megijed a maga, vagy a hitlerizmus árnyékától. A háboruban is átesett már a frontarcos tüzkereztségen és ez a mai merénylet Dollfuss második, politikai tüzkereztséget jelenti.

A felvilágosodott és modern Európa egész szíve dobog e pillanatban az osztrák kancellár felé, a golyó, amely szerencsére nem oltotta ki életét, ha lehet, most csak fokozza Dollfuss népszerűségét Ausztriában, de ami ennél is

Új pénzügyi egyezséget követelnek Románia külföldi hitelezői

Titulescu nagy terve -- Fontos tanácskozások Szovátán a kormánypart egysége érdekében -- Megegyezői ki-látások -- Maniu Gyula érdekes nyilatkozata

Bocu Sever tiltakozik az antiszemizmus vádja ellen

Bucurestből jelentik: A nemzeti-paraszt-párt kebelében dúló nézeteltérésekkel kapcsolatban a Curentul mai száma azt írja, hogy Pop C. István, a Kamara elnöke sikeresnek ígérkező közvetítő munkát végzett Maniu és Vaida között. Ennek eredményeképpen

a két nagy ellentél a közel napokban találkozik és személyes tárgyalások során igyekezik az ellentéteket tisztázni.

Ujabb bucaresti-i jelentések a Curentul híradását megerősítik.

Maniu fontos tárgyalásai Szovátán

Szovátai jelentések szerint Maniu tegnap Szovátán hosszásabban tárgyalt Popovici Mihályval és Mihalacheval. Maniu egyébként kijelentette, hogy nem megy Bucurestibe a párt végrehajtó bizottsági ülésére, amelyen tudvalevőleg Boila Zakariás, Leucutia dr. és Lázár Illés képviselők ügyét tárgyalják le. Maniu megcáfolta azt a hírt is, hogy békeköveteket küldött volna a kormányhoz. Nyilatkozatát a következő szavakkal fejezte be:

— Legnagyobb élvezetem jelenleg az iszapfürdő. Nem azért, mintha beteg volnék, de úgy érzem, hogy nehéz idők következnek, jól tesszük, ha vigyázunk magunkra és jól konzerváljuk magunkat.

Ujabb szovátai jelentésünk szerint Mihalache, a nemzeti párt alelnöke ma Christescu szenátor és Bades, a romániai ifjusági szervezetek elnöke kíséretében Besztercéről érkezett Szovátára. Mielőtt Maniuval találkozott volna, Socol Aurel, Leucutie és Nemes képviselőkkel is beszélgetett Popoviciu igazságügyminiszteren kívül, majd fél 12-kor kezdte meg tárgyalásait Maniuval, akivel együtt is ebédel. A politikusok hangulata kitünő, amiből a megegyezés lehetőségére utalnak. Különösen Popoviciu nagyon optimista, Popoviciu és Mihalache ujabb híreink szerint valószínűleg szerdán délben utaznak el Bucurestibe, hogy csütörtökön részt vegyenek a nemzeti-paraszt-párt végrehajtó-bizottsági ülésén, azonban lehetséges, hogy már szerda este a fővárosba érkeznek, hogy megjelenjenek a kormánypart elnöki tanácsülésén, amely megelőzi a csütörtöki végrehajtó-bizottsági ülést. Valószínűleg ezen az ülésen számolnak be Popoviciu és Mihalache szovátai tárgyalásai eredményéről. Ekkor dől el, hogy helyreáll-e a béke a nemzeti-paraszt-párt kebelében, vagy sem? A végrehajtó-bizottsági ülésen az általános politikai helyzet ismertetése és a belső ügyek sze-

fontosabb, a nyugati hatalmak rokonszenve mellett, biztosítja pozícióját.

Kiszámíthatatlan annak a konzekvenciája Európára nézve, ha Dollfussot véletlenül halálosan találja a golyó. De az, hogy életben ma-

repelnek napirenden. A pártvezetőségi ülés elé kerül elsősorban Boila Zacharias és társai kizárásának ügye, amelynek megerősítése vagy feloldása a szovátai tanácskozások eredményétől függ. Vaida miniszterelnök expozé fog tartani az általános politikai helyzetről, vázolni fogja a november közepére halasztott parlamenti ülés feladatait és mindenesetre megállapítja a szankciókat, amelyeket alkalmazni kíván a pártfegyelmet megsértő és a pártprogrammal szembehelyezkedő párttagokkal szemben.

A kormány egyébként a külföldi hitelezőknek tett ajánlata értelmében

az október elsején esedékes kölcsön-szelvényekre az esedékes összeg 20 százalékát átutalta a Banque de Paris részére. Ma a kormány értesítést kapott a párisi banktól, hogy az átutalt 20 százalékot zárolta és külön számlán kezeli. A pénzügyminiszterium erőles le-vélben tiltakozott a bank eljárása ellen.

Ujabb párisi jelentés szerint, a külföldi hitelezők kommunikét tettek közzé. Ebben közlik, hogy milyen feltételek mellett hajlandók elfogadni a kormány feltételeit. Mindenekelőtt

azt követelik, hogy a román kormány fizesse be a hitelezők számlájára azokat az összegeket, amelyeket az 1929—1931. évi kölcsönök után augusztus 15-ikén fizetnie kellett volna. A román kormány resp. tállja a februárban kötött egyezményt és járuljon hozzá, hogy a népszövetségi szakértők a legrövidebb időn belül Romániába mehessenek és ott a pénzügyi helyzetet megvizsgálhassák. Október 31-ikén kössenek megállapodást, amely megszabja az október elsejétől 1934. március 31-ig Románia által teljesítendő fizetéseket. Végül decemberben kössenek végleges hatályu új egyezményt a külföldi pénzügyi szakértők munkájának eredménye alapján, az összes román kölcsönökre vonatkozóan. Ez az új egyezmény 1934. április elsejével lép életbe és részletesen szabályozza Románia külföldi fizetési kötelezettségeit.

Politikai körökben sokat foglalkoznak az utóbbi időben Titulescu külügyminiszter nagyszabásu tervével, amelynek érdekében október első felében több utat tesz meg. A külügyminiszter október 8-án és 9-én Varsóban lesz, ahova valószínűleg közvetlenül utazik Genfből, Bucuresti érintése nélkül. Varsóból, — értesüléseink szerint — egyenesen Ankarába utazik, ahol Kemal pasával találkozik. A lapok élénken kommentálják azt a hírt, hogy Titulescu külügyminiszter közvetlenül ankaraf

radt a modern Európa számára, a megnyugvás, a bizalom és a reménység zálogát jelenti, mert ez az államférfi az építő, nem a romboló diktátorok fajtájából való. S Európát még mindig építeni kell.

utazása előtt Varsóba megy és onnan Bucu restit alig érintve, utazik el Ankarába.

A külügyminiszter nyilvánvalóan Lengyelországot is be akarja vonni abba a nagy tervbe, amely közeli közeledést akar létrehozni a Fekete-tengeri államok között, Oroszországot is beleértve.

Itt írjuk meg, hogy érdekes nyilatkozatot adott a sajtónak Bocu Sever volt bánági kormányzó, aki legutóbb lapjában, a Vestuban rendkívül szimpatikus hangon emlékezett meg Cuzáról, Hitlerről és a „deszemitizálásról”. A cikkek élénk visszhangot váltották ki és főképpen meglepetést keltettek azoknak az antiszemita színezetű részei, Bocu Sever ezzel kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— *Nem voltam soha és ma sem vagyok antiszemita.* A zsidóságot úgy tekintem, mint minden más kisebbséget és ahol deszemitizálást mondok, az vonatkoznék minden más kisebbségre is.

Politikai téren óhajtom a kisebbségmentesítést és adott helyzetben a deszemitizálást.

mert azt vallom, hogy a nemzet természetes vezetői csak a románok lehetnek. Cuzáról azért mondtam, hogy a mi pártunkban a helye, mert ha közénk jönne, az ő programja is elvesztené élességét, bizonyos nem méltó élek lekopnának, hozzánk idomulva, viszont mi is vállalhatnánk egyet-mást programjából és főleg azt a pontot, amelyben a politika és a közvélemény irányítását a románság számára kívánja fenntartani.

Bocu végül is hangsúlyozta, hogy pártjának hű katonája és semmiképp sem akar a pártfegyelem ellen véteni.

A Dreptatea szerint az ő liberális pártban újabb viszály készül, amennyiben Anghelescu volt közoktatásügyi miniszter állást foglal Duca politikája ellen.

Balcic-i jelentések szerint Sándor jugoszláv király az eredeti tervtől eltérően nem Balcicban, hanem bolgár területen, Eudoxinogradban találkozik Boris bolgár királlyal, Sándor király és Marioara királyné legfeljebb két napot töltenek Eudoxinogradban. A királyi pár innen Várnába tér vissza, ahonnan hajón Konstantinápolyba utazik. Sándor király itt találkozik Kemál pasával.

A belgrádi Vreme annak a nézetének ad kifejezést, hogy a találkozó valószínűleg sikerül Boris királyt meggyőzni arról, hogy Bulgária, ha nem is csatlakozik a kisantant-hoz, nagyon helyesen teszi, ha a kisantanttal és a kisantanton kívül álló balkáni államokkal kétoldali szerződéseket köt, még pedig a török-görög szerződés mintájára. Féltreismerhetetlen a tendencia — írja a Vreme — hogy a balkáni államok önállóságra törekcsenek és meg akarnak szabadulni a nyugati hatalmak gyámsága alól.

Perujitást kér a rablógyilkosság miatt kivégzett Tichy Arpád Lippán élő édesapja

Az apa véleménye szerint ártatlanul akasztották fel fiát — Budapesti lap szenzációs cikke — A „befolyásos cinkos”

Budapestről jelentik: A „Mai Nap” értesülése szerint a tavaly március 2-án kivégzett Tichy Arpád ügyében

édesapja, idősebb Tichy Arpád, Lippán élő nyugalmazott végrehajtó perujitási kérelmet nyújtott be.

Emlékeztetes, hogy február 24-én éjjel meggyilkolták dr. Miklós Zsigmond ráckevei közjegyzőt. A kegyetlenül elkövetett gyilkosság tettesét néhány nap múlva, a közjegyző írnoka: Tichy Arpád személyében elfogták. Az aradi születésű és itt éveket eltöltött fiatalembert a rendőrségen és a törvényszéken tett beismerő vallomása után az akkor érvényben volt statáriális törvények értelmében halálra ítélték és az ítéletet aznap végre is hajtották.

A lap értesülése szerint idősebb Tichy Arpád több fontos momentumból arra következtet, hogy fia ártatlanul halt meg a bűnben. A

A kisebbségi panaszok fölött elvi jelentőségű vita folyt a Népszövetség mai ülésén

A német delegátus feltűnést keltő beszéde — Nyilatkozat a németországi zsidókérdésről — A francia delegátus támadása Németország ellen Baranyai Zoltán magyar delegátus nagy beszéde a népkisebbségek jogairól

Genfbeni jelentik: A Népszövetség politikai bizottságának mai ülésén nagyjelentőségű és figyelemteremtő vita folyt le a kisebbségi kérdésről. Az elvi jelentőségű vitát az új Németország kisebbségi politikájának fölvetése provokálta ki. Keller német delegátus ugyanis azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a gyűlés keretében tárgyalja a Népszövetség a valamennyi államot érdeklő problémát, különösképpen arra való tekintettel, hogy az a védelem amit a Népszövetség a kisebbségek számára nyújt, nem bizonyult elégségesnek. Keller kijelentései annál nagyobb érdeklődést keltettek, mivel az ülésen mindhárom kisantant állam külügyminisztere résztvett.

Német delegátus javasolta, hogy a kérdés tárgyilagossága érdekében alakítsák meg a kisebbségi problémák független szakértőinek állandó kollegiumát és azt iktassák be a Népszövetség munkakörébe. Keller megállapította, hogy a békeszerződések határozatai súlyos csalódást okoztak. Az utódállamok a békediktátumok megtámasztására és a területeiken lakó kisebbségek védelmére szerződéseket kötöttek, amelyek azonban a gyakorlatban nem érvényesültek kielégítően. Szerinte a kisebbségek gazdasági és kulturális téren oly károkat szenvedtek, amelyek a háború előtt fészültség ellenére is, akkor ismeretlenek voltak. Eltérte azt az állandóan megnövekvő törekvést, amely a kisebbségek beolvadására irányul. Németországban fokozott gonddal vizsgálják a kisebbségekre, nem hivatkoznak az asszimilációnak, nem ismeri el a germanista törekvéseket, mert azok nincsenek. Éppen ezért a nemzetek elnemzetlenítését célzó politikával szemben élesen állást foglal.

A zsidó kérdést illetően leszögezte, hogy az sajátos faji probléma, amelyet nem lehet összekapcsolni a kisebbségi kérdéssel. Németországban a zsidó-kérdés elsősorban népesedési, politikai és társadalmi probléma. Németországban, különösen a háború után a zsidók beáramlása kelet felől aggasztó méreteket öltött, ennek megállítását kellett a német kormányknak keresztülvinni.

Keller után Baranyai Zoltán magyar delegátus szólalt fel, aki figyelmet keltett beszédeben megállapította, hogy a kisebbségi vita talán legelsősorban Magyarországot érdekli, mivel a magyar nép egyharmada az anyaország határain túl él. Utalt Briand nyilatkozatára,

amely szerint a nemzeti kisebbségek szent jogaihoz nem szabad hozzányulni. A népszövetségi tanácsra hárul a kisebbségi ügyek tárgyalásának roppant felelőssége. Nem szabad kitérni a kisebbségi ügyek tárgyalása elől. Megállapította, hogy a kisebbségi panaszok elintézése a madridi tanácsülés óta, amelyen tudvalevőleg a kisebbségi sérelmek képezték főképpen a vita tárgyát, javuló tendenciát mutat, de a technikai lebonyolítás még mindig nem elégséges. A jogvédelem kifejlesztése érdekében hathatósabb intézkedésekre van szükség. A népkisebbségeket népies jellegükben pusztulás fenyegeti.

Támadás a német delegátus ellen

A Népszövetségnek ezért mindent meg kell tennie a kisebbségi jogvédelem tényleges haladásáért. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a népkisebbségek tulajdonképpen hathatós közvetítési politikát fejtenek ki és ilyen közvetlen módon az általános béke alapját vetik meg. Javasolta, hogy a népszövetségi főtitkár évi jelentésében tegyen említést arról, milyen helyzetben vannak azok a kisebbségek, amelyek a Népszövetséghez petíciókat nyújtottak be. Baranyai Zoltán után Berenguer francia szenátor szólalt fel, aki élesen támadta Keller német delegátust, mert éppen Németország az, amely nem hajtotta végre a kisebbségek védelmére hozott intézkedéseket Felsősziléziában. Utalt a német-zsidó Bernhelm esetre, akinek menekülnie kellett. Ugyanazokat az elveket kell alkalmazni a kisebbségi szerződésekkel elkötelezett és el nem kötelezett államokkal szemben. Sander svéd miniszterelnök volt a vita utolsó szónoka, aki szintén a Bernhelm-estet említette és azt hangoztatta, hogy nem lehet a kisebbségek között jogi különbséget tenni.

Itt írjuk meg, hogy óriási feltűnést váltott ki a francia közvéleményben az Echo de Paris egyik jelentése, amely szerint Paul Boncour külügyminiszter a leszerelési tanácskozásokon hozzájárult ahhoz, hogy a francia hadsereg békelétszámát 200 ezer emberben állapítsák meg. Ez annyit jelentene, hogy Franciaországnak ugyanolyan hadserege lenne, mint Németországnak.

Az Echo de Paris cikke Berlinben is nagy hatást váltott ki, a cikket azonban általában francia politikai manővernek tartják. Londonban viszont úgy tudják, hogy Franciaország semmiféle engedelményekre nem hajlandó.

Paul Boncour tegnap a Népszövetség ülésén nagy feltűnést keltő beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy Franciaország nagy fontosságot tulajdonít a locarnoi egyezménynek és Ausztriának minden segítséget megad, ha Ausztria függetlenségének megóvásáról van szó.

Népszövetségi körökből származó hírek szerint Titulescu külügyminiszter október 8. és 9. között Lengyelországba utazik, hol nagyfontosságú tárgyalásokat folytat. Ezekben a megbeszéléseken állítólag Paul Boncour francia külügyminiszter is résztvesz.

gyilkosságot másvalaki követte el, amit a fia magára vállalt. Erre következtet fiának abból a kijelentéséből, amit az ítéletkihirdetés után tett: „Most semmit sem mondhatok, de nem bírom tovább...” Ezek voltak a fiatalabb Tichy szavai a védőügyvédjének. Az apa úgy tudja, hogy a fiának befolyásos cinkosa volt, aki azal hűtegette a gyermekét, hogyha magára vállalja a gyilkosságot, megmenti a kötélről. A siralomházban egy levelet adott át az ifjabb Tichy a védőügyvédjének azzal az utasítással, hogy kezelje titokban. A levél egy leányrak szólt, aki az apa szerint a fiának büntársa volt. A pestvidéki törvényszéken nem tudnak semmit az apa perujitási kérelméről. Ezért a dél-előtti lap jelentését fenntartással kell fogadni. Ha igaz lenne a cikk, az esetben a fiatalember olyan kivételes idegrendszerrel tett tanúbizonyságot, ami szinte elképzelhetetlen.

Revolveres merényletet követtek el Dollfuss osztrák kancellár ellen

Egy fiatalember kétszer a kancellárra lőtt -- Az egyik golyó átfurta Dollfuss karját -- Elfogták a merénylőt -- Egy elbocsátott katona követte el a merényletet -- A tettes tagja az osztrák horogkereszteseknek

Dollfuss kancellár ma este rádióbeszédével nyugtatta meg Ausztria lakosságát

Bécsből jelentik: Kedden délután, néhány perccel háromnegyed három előtt, revolveres merényletet követtek el Dollfuss kancellár ellen. A kancellár a délutáni órákban részt vett a keresztényszocialista párt értekezletén, amelyen a politikai helyzettel foglalkoztak. A gyűlés befejezése után a kancellár lefelé haladt a parlament lépcsőjén. Mielőtt az utcára ért volna, egy fiatalember lépett elébe, aki kérvényt nyújtott a kancellár felé. Dollfuss a mögötte haladó detektívnek intett, hogy a kérvényt vegye át. A titkosrendőr át is vette a fiatalembertől az irást, aki hirtelen néhány lépést tett hátrafelé, revolvert vett elő, amellyel a kancellárt célba vette. Még mielőtt megakadályozhaták volna, a merénylő néhány lépésnyi távolságból kétszer rálőtt Dollfuss kancellárra. Az első lövés a jobb felső karjába furódott. A másik golyó a kancellár mellét horzsolta és a falba furódott. Stockinger kereskedelemügyi miniszter, aki közvetlenül a kancellár mögött haladt, a merénylőhöz ugrott, a pisztolyt kezéből kicsavarta és a földre dobta.

Dollfuss a merénylet alatt nem vesztette el hidegvérét. A lövések elhangzása után viszatért az épületbe, ahol rövid ideig a portásfülkében tartózkodott, majd újból eltávozott a parlament épületéből, amely előtt autó várt rá. A kancellár a gépkocsiba szállt és a legközelebbi mentőállomásra vitette magát, ahol megállapították, hogy az egyik golyó a bal mellkast surolta, de nem ütött sebet. A másik golyó a jobbkar felső részébe hatolt be és áthaladt a karon. Ez a seb sem tekinthető súlyosnak. A mentőállomáson a sebet lemosták, bekötötték. Utána Dollfuss kancellár autóján lakására hajtatott.

A merénylő felkészült tettének elkövetésére

A merénylőt fedett autóban a schottenringi rendőrkapitányságra szállították, ahol megkezdődött részletes kihallgatása. A merénylőt Dertil Rudolfnak hívják, aki több éven át katonai szolgálatot teljesített a szövetségi hadseregben. Dertil állítólag bosszúból követte el tettét, azért, mert a katonai szolgálatból elbocsátották. Dertil Bécsben született 1911. március 26-án. A merénylő kijelentette, hogy nem tartozik politikai párthoz. Ennek ellentmond azonban az a vallomása, hogy tettét azért követte el, mert azt akarta, hogy más, „megfelelőbb” ember kerüljön a kormány élére. Dertil tagadja, hogy a kancellárt meg akarta gyilkolni, elismeri azonban, hogy az eset fejleményei rosszabb befejezéshez is juthattak volna.

Későbbi jelentés szerint a merénylő nem tagadta, hogy régóta készült a merénylet elkövetésére. többször próbált a kancellár közelébe férkőzni, ma is a lakása közelében ólálkodott, de nem sikerült vele találkoznia. Ezért jött a parlament közelébe, mert megtudta, hogy a déli órákban a keresztényszocialisták klubjában tartózkodik Dollfuss. Kijelentette, hogy nem volt gyilkossági szándéka, de arra a körülményre felkészült, hogy a merénylet Dollfussra nézve súlyosan is végződhetik. Állította, hogy egyetlen párt kötelessége sem tartozik a rendőrség azonban úgy tudja, hogy Dertil a nemzeti-szociálista-párt tagja. A merénylet után Fey alkancellár elnökle mellett minisztertanács ült össze, amelyen megbeszélték a legszükségesebb intézkedéseket. Az óriási izgalmat keltő hír pillanatok alatt terjedt el, a lapok különkiadásokban számoltak be az aránylag szerencsésen végződött merényletről. A nemzetközi élet is példás gyorsasággal vett tudomást a megdöbbentő tett elkövetéséről és általában a legteljesebb együttérzés nyilvánul meg a kistermetű, de cselekedetekben hatalmasra nőtt államférfi iránt.

A rendőrség a merénylőt Dertil személyéről még a következő részleteket állapította meg: Dertil a Paulanergasse 4. számú házban lakott a mostohaapjánál, majd amikor apja



Schladingbe költözött és a lakást egy orvos vette ki, az ugyancsak abban a házban lakó hugának volt állandó vendége. A ház lakosságának az a véleménye, hogy

Rommá lőtték a kubai forradalmárok hadiszállását Százharminc halott, kétszázötven sebesült — Kommunista rémuralom Havannában —

New-Yorkból jelentik: A Havannában történt legutóbbi eseményekről a következő jelentések érkeztek huszonegy óra körül.

A késő délutáni órákban a kormánycsapatok döntő lépésre határozták magukat. A Hotel National szállodát ágyutüz alá vették. Gránátokkal és srappellekkel lőtték a szállodát. A hatás borzalmas volt.

A lövedékek beszakították a falakat. Az emeleten lévő tisztek először gépfegyvertűzekkel viszonozták a gránát- és srappellétámadást, majd amikor az ágyulövések borzalmas pusztítást okoztak, elhatározták, hogy megadják magukat.

Fehér lepedőt tüztek ki az emeleti ablakon, amely azonban az egyik sebesült vérével pi-

Dertil nemzeti-szociálista érzelmű. A két évvel fiatalabb öccsét néhány nappal ezelőtt letartóztatta a rendőrség, mert Bajorországba akart szökni, hogy belépjen az osztrák légióba. A szökés azonban nem sikerült, letartóztatták és visszakisérték Bécsbe, ahol jelenleg a büntetését tölti ki.

Dollfuss kancellár ma este 8 órakor rádióbeszédet mondott, amelynek során többek között a következőket jelentette ki:

— Súlyt helyezek arra, hogy a rádió útján magam mondjak néhány szót barátaimhoz és a nyilvánossághoz, mert tudom, hogy ilyen események után úgy vélekednek, hogy a jelentések a tényállást kevésbé veszélyesnek állítják. Hogy megnyugtassam a nyilvánosságot, hogy Isten segítségével megmenekültem a súlyos szerencsétlenségtől és testileg jól érzem magam, felhasználom az alkalmat arra, hogy néhány szót innen intézzek a nyilvánossághoz. Nem akarom vázolni a tett lefolyását, mert azt a sajtó ugyanis részletesen ismertetni fogja. Egyet kijelenthetek: a kormány továbbra is vezeti az ország ügyeit. Ransj orvosnár, valamint a többi kezelőorvosaim azt mondották, hogy holnapután elfoglalhatom hivatalomat. Egy golyó átjárta jobbkaromat — fejezte be a kancellár. — A háborubar egy ilyen golyót száz koronás sebnek hívunk.

Este tizenegykor a hazafias front tagjai lampionos-menetet rendeztek Dollfuss háza előtt és lelkesen ünnepelelték.

Párisból jelentik: Az osztrák kancellár elleni merénylet híre Párisban a késő délutáni órákban terjedt el és azzal az esti lapok — a Havas távirati-ügynökség közlésének alapján — foglalkoznak is. A Liberté a merénylettel a németeket vádolja és többek között a következőket írja: „Berlin pán-germán módszerre becstelén”. A „L'Intransigeant” azt írja, hogy a merénylet az osztrák politikára nagy kihatással lesz.

Neurath birodalmi külügyminiszter Dollfuss kancellárnak szerencsés megmenekülése alkalmából üdvözlő táviratot küldött.

Budapesti jelentések szerint Gömbös Gyula miniszterelnök a következő szövegű táviratot küldte Dollfuss kancellárnak:

„Mély felháborodással értesültem excellenciád elleni alias merényletről. Körem, fogadjon szerencsés megmenekülése alkalmával úgy a magam, mint a kormányom nevében szerencsekívánatainkat.

ros löveket mutatott. A harc ezzel megszűnt. Egy szakasz katona felhaladt a rommá lőtt szálloda melletti lépcsőn, a tisztek önként megadták magukat és átszolgáltatták fegyvereiket.

Amikor a harcok a Nemzeti Szálló körüli véget értek, a város különböző pontjain uccat harcok kezdődtek. Az ellenforradalmi tisztekkel rokonszenvező tömegek tiltakozó tüntetést rendeztek. A kommunista érzelmű ABC-szervezethez tartozó diákok a város több helyén összeütköztek a katonasággal. Itt is véres harcok keletkeztek. A katonaság fegyverét használta és sortüzet adott a diákokra. Végül kézigránátokat kellett a diákok közé dobni, hogy a harcnak véget vessenek.

RENKIVÜLI

A közönségnek engedve többek kívánságára, akik nem láthatták a

Két árvat,

de hallották szoktól, akik megnézték, hogy milyen nagy

Viszahoztuk a filmet!

MA SZERDA EGÉSZ NAP és

holnap 5, 7 1/2 órai előadásokra. Utolsó alkalom, hogy e csodafilmet mindenki megnézhesse!

CORSO!

KÖZLEMÉNY!

HOLNAP ESTE 9 ÓRAKOR!
DISZELŐDÁS! Országos premier!

ANNABELLA!

az első modern román hangosfilmben.

Tavaszi zápor!

8 nyelven készült és az egész világon aratott tomboló sikert a film, melynek román verziója a legszébb. A diszélőadásra, a meghívottak nagy számára való tekintettel, a díjmentes jegyről előre gondoskodni.

Az ügyvéd, a golyó és a visszhang

Levelek a végrehajtó-ügyvéd problémájáról. — Passzióból, vagy néri gyönyörből árverez az ügyvéd?

Az „Aradi Közlöny” szeptember 30-iki számában, a temesvári ügyvédgyilkossággal kapcsolatban cikket írtam. Könnyen lehettem előrelátó és irhattam, mindjárt az első mondatban, ezt a hasonlatot: „az újságíró glasszékeztűt huz a kezére, mielőtt a tárgyhöz nyúl.” Ösztönösen lehetett érezni, hogyha csak sóhajszorúan is állók az alperes mellé — akit védeni semmi esetre sem lehet, ebben az esetben — akkor is ellenvéleményt provokállok az ügyvédi testületben. A glasszékeztű nem volt elég glasszé és nem volt elég keztyű, lehet talán, hogy még finomabbat kellett volna használnom: afféle operációs gummikeztűt, a mi az ilyen sebészi műtétknél elengedhetetlen. El voltam készülve tehát az ellenvéleményekre és az előttem fekvő levelek sorából, amelyek visszhangként érkeztek a cikkre, itt adok három érdekes írást:

„...A gyilkost azzal büntetném, hogy legyen ügyvéd!”

Az első levél egy asszonyé. Aláírása: „Egy ügyvéd felesége.” Ezeket mondja:

Tehet-e a sirású arról, hogy meghalt az, a kinek a sirját megásza? Tehet-e a hóhér arról, hogy akasztania kell a gyilkost? Tehet-e az ügyvéd, avagy ügyfele arról, hogy emez elkönyvelmüködté vagy elspekulálta a vagyont, míg amaz garast-garasta rakva, az öregségét akarta valamelyest biztosítani látni. Ezer szemszögből lehet a dolgokat nézni, próbáljon hát Ön egyszer beleilleszkedni a hitelező lelkébe, szedje elő kérem az Ön reflektorát: a tollát és legyen védőügyvédje egy kicsit azoknak az ügyvédeknek, akikre ma minden adós fogcsikorgatva gondol, miközben revolvert vagy kést rejt a zsebében, akikre boldogboldogtan uszít és éppen Ön ne legyen azok között, akik kajánul és szótlanul nézik ezt az induló lavinát. Vegye elő a reflektorát, de a fénye ne álljon meg ott, ahol az ügyvéd bérpalotkát épít, hanem világítson oda, ahol az ügyvéd intellektus gigászi küzdelme rejteződik a mindennapi élettel... Ön Aradon él, Fekete Tivadar, nem hallott arról az ügyvédéről, aki minden három hónapban költözködik, mert képtelen házbéretét kifizetni és arról, akinek feleségét több pénteken látták az ócska-piacon árulgatni, hogy a heti élelmiszert be tudja szerezni? Ezek kit üssenek agyon, kit lökjenek le? Mit gondol, az ügyvéd passzióból, vagy Néri gyönyörrel árverez? Hívja el, kevesen vannak ügyvédek, akik másnak az ingere pályáznak, de annál többen olyanok, akiknek már jómaguknak sincs ingük, Halló, itt egy asszony, ügyvéd felesége, labilis érzésű, rettegve félti az urát, az ügyvédi iroda csödjé folytán melléje állt dolgozni, hogy megmentse, ami még menthető a gyerekeinek!”

Ne tegye le a kagylót, mert Önnek tudnia kell, milyen jól esik egy asszonynak az ura lyukas kalapjait foltozni és nagy gonddal átalakítani a saját céljaira, amíg annak a felesége, aki az úrnak tartozik, a legelőkelőbb szalonnát válogatja őszi szezon-szükségeit.

En Schirát, bár megérdemelne, szándékos emberölésért a pár évi fegyházat, nem itélném el, hanem büntetésből... ügyvédet csinálnék belőle.”

„...Várjuk a legrettentőbb ítéletet!”

A másik levél aláírása: „Több jogász nevében egy aradi ügyvéd.”

„Jól esett az a méltánylás, amivel ez a cikk általánosságban illette az ügyvédi kart, mert valóban ez az a mesterség, amelynek reprezentáns emberei állottak minden liberális mozgalom élén és talán nem esek túlzásba, ha azt mondom, hogy minden törvényhozásnak negyvenöt százalékban ma is ügyvéd a tagja. A temesvári eset kapcsán örülök, hogy Romániában nincs esküdtszék, bizonyára valami enyhe minősítést szuggereálna a hangulat, így azonban a bíróságtól elvárjuk a büntetés kimérésében a legrettentőbb példa statuálását. Mindezt maga a cikkíró is érezte, amikor csak annyit tudott írni az alperes védelmére, hogy volna néhány szava eldadozni való, mert folyékony tempóban ezt az alperest megvédeni nem lehet, ezt csak elítélni lehet. Mi tudjuk, hogy az utóbbi időben az ügyvédség mint pálya és mint mesterség sokat veszített a népszerűségéből, le a temesvári alperes egy tökéletesen korrekt eljáró ügyvéd ellen fogott revolvert. A közvélemény a jogászvilág egyformán súlyos büntetést kér a fejére, a törvény tisztelgetnek feltétlen igazában.

Bizonyos, hogy ezek az érvek Arad ügyvédi karának egyöntetű és együttes érvei és ezért kérem Szerkesztő urat, akinek emberi igazságérzését sok cikkben volt alkalmunk átérezni, adjon helyt a nyilvánosság előtt is, ennek a megdönthetetlen érvelésnek!” (Kérem!)

...Mit ír az u. n. belátó alperes?

Nagyon érdekes egy alperes levele, aláírja teljes nevével a levelet és a következőket mondja:

„A belátó emberek közül való vagyok és sajnálattal veszem észre, hogy az ügyvéd megszűnt nagy védőbeszédet tartani, hatalmas jogi labirintusokban diadalra vezetni az igazságot, hanem nem láthatunk benne objektív közeget, hanem inkább inkasszánst, kiegyezési tárgyalás-vezetőt, vagy olyan valakit, aki kénytelen megalkudni 1933 kellemetlen pereivel. Bizony, nem nagyon dicsőséges feladat és számtalan esetben magam éreztem az ügyvéd helyzetének gyakran kínosan kényelmetlen, a mesterség méltóságára nézve megalázó voltát! Az ügyvéd jogos bírói követ-

Eltemették Neidenbach Ödönt

Nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára

Ma délután négy órakor kísérték utolsó útjára Neidenbach Ödön tanárt. A volt Dezső-uccai gyászház felé már a kora ebédutáni órákban nagy tömegben indult el az elhunyt kartársainak, barátainak és tanítványainak csoportja. A fekete drapériával bevont gyászház elé hosszú sorban vonult ki az aradi József Vulcan iskola növendékserege. Minden osztály hatalmas koszort hozott utolsó üdvözléssel.

Négy órakor vette kezdetét a gyászszertartás, melyet Nischbach prelátus celebrált. Mahig és Szabó lelkészek segédletével. A rövid gyászszertartás után Nischbach prelátus, aki egyike volt az elhunyt legjobb barátainak, bucsuztatta elsőnek a halottat. Gabriel József temesvári osztrák konzul, a bánáti kultúregyesület elnöke volt a következő szónok, aki a temesmegyeiek és a temesvári németek mély gyászát tolmácsolta. Dr. Krepil János a Deutscher Kulturverein nevében bucsuztatta Neidenbach Ödönt, aki az egyesületnek nemcsak vezetője, de legjobb munkása volt. Utána román nyelven szökött Neidenbach Ödönhöz Herlo Péter görög katolikus lelkész, a József Vulcan iskola tanára. Ő az iskola tanárai nevében, ugyancsak a távollevő Vitéz igazgató nevében mondott mély érzésű beszédet Fekete József tanár méltatta Neidenbach Ödön jóságát, amellyel a kartársaihoz és családjához viseltetett. Nagy Imre az Aradi Atlétikai Klub nevében bucsuzott a klub egyik alapítójától és attól a Neidenbach Ödöntől, aki még a legutolsó időkben is szívén viselte a kedvenc egyesülete és a soprt ügyét. Téthi József tanár az ujaradi német gimnázium tanári kara nevében néhány keresetlen szóval köszönt el az elhunytól. Dr. Matz Tillger, az aradi német ifjuság megbízásából bucsuztatta a halottat, aki nagyon közel állt a német ifjuság lelkületéhez.

Már öt óra is jóval elmúlt, amikor megindult a menet a temető felé. Elöl a tanítványok hosszú sora, utána a koszorus kocsi, roskadásiig koszorukkal. A halottat vivő négy fekete lovass kocsi után haladt a gyászoló család, mely után a gyászoló közönség végeláthatatlan sora következett. A gyászmenet szürkületkor ért a temetőbe, ahol a nyitott sír előtt a régi növendékek nevében Bodnár József meghatótt bucsút vett egykori tanárjától. A lelkész beszélt a koporsót, amelyet lassan leengedtek a nyitott sírba.

A ravatalt a koszorus hatalmas tömege borította. Koszorukat küldtek: Az elhunyt gyermekei, öccse, Neidenbach Sándor, nővére Hilver Vilmos-

lést hajt be, halasztásokat ad, de ha folyton elnéző, a fegyelmi lehetőségével játszik.”

A cikkíró köszöni az opiektivtásába vetett bívasói hitet és a rendelkezésre álló levelekből bemutatván a legfontosabb ellenérveket, engedtessek meg neki, hogy szombati cikkéből a következőt citálja: „Föltétlen tiszteletet érdemel az ügyvéd mestersége, amely a paragrafusok halott betűl között, oly sokszor teremt megértést, emberi életet, konszolidációt, jogfolytonosságot és jogérzést. Ennek a mesterségnek hite és tartalma van, mint ahogyan hite és méltósága van a bírói talárnak is.”

Hát persze, vannak kivételek. En a kivételek megmutatását céloztam és mellettük általánosságban a lelkes elismerés tisztelettudó zászlaját hajtottam meg azok előtt, akik gyakran ügyvéd létükre, éppoly katasztrófálisan küzdenek igazságtalajukért, mint sok szorongatott alperes. Glasszékeztűvel kezdtem és azzal végzem!

Fekete Tivadar.

Drágul a szörme
Neuländernél még olcsó
Fischer Ellz-palota. 8129

né, testvérei: Décsi Katalin, Neidenbach Emil, Szeibert-család, Resch Frigyes, Schannen-család, az aradi német elemi iskolák növendékei, a német elemi iskolák tanítói, az aradi katolikus gimnázium tanárai, a Bánáti Német Kultúregyesület, az aradi német ifjuság, az Aradi Atlétikai Klub, az ujaradi német gimnázium növendékei, a Bánáti Német Nőegyesület, az 1905—1906. évi tanfolyam növendékei, az Arader Zeitung, az ujaradi német gimnázium tanári kara és iskolatanácsa, az aradi német leánykoszoru.

Elpezsgőzött áruk ügye az aradi törvényszék előtt

Az aradi törvényszék kedden délelőtt érdekes ügyet tárgyalt. Deutsch Aladár volt aradi nagykereskedő volt a panaszos fél, a vádlott pedig Vértés Gyula aradi ügynök, akit Deutsch Aladár azzal vádolt, hogy harminchatezer lejt elszikkasztott.

Deutsch Aladár a következőket jelentette ki a mai tárgyaláson:

— Vértés Gyulának nyolcvanezer lej értékű árut adtam eladásra. Autót fogadtam számára, hogy az árut Erdélyben elhelyezze. Később arról értesültem, hogy Vértés végigpezsgőzött több várost, nagy mulatozásokat rendezett és azokkal az árukkal fizetett, amelyeket el kellett volna adnia.

Az elnök megállapítja az iratok között fekvő jegyzőkönyvekből, hogy Vértés Gyula a rendőrségen is bevallotta a sikkasztást.

— A rendőrségen felvett jegyzőkönyvet kierőszakolták belőlem — mondotta a vádlott. — Deutsch ur diktálta a jegyzőkönyvet és azt vette be, amit ő akart. Aztán arra kényszerített, hogy aláírjam.

Elnök: Hogyan kényszeríthette erre?

— Oly erősen halántékon ütött, hogy elszédültem és lejttemben aláírtam a jegyzőkönyvet.

Miután Deutsch fizeteli könyveit nem hozta el, a törvényszék október 27-re elnapolta a tárgyalást, amikor több tanut és könyvszakértőt hallgatnak ki.

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Constructia építőipar R. T.

Arad, Str. Iosif Vulcan 6. (Kazinczy-ucsa.)

Tritthaler Ferenc és Nachtnébel Odön főmérnök műszaki vezetése alatt vállal mindennemű új építkezést, tervezést, művezetést, a legkisebb átalakításoktól a legmodernebb kiviteleg.

Véres események az adószedés miatt egy marosmenti községben

A község lakosai megtámadták a bírót és családját -- Baltával leütötték az adószedőt -- A férfilakosság a hegyekbe menekült -- Katonai és csendőri megszállás alatt áll a község

Marosillyéről jelenté tudósítónk: A Maros-lye közelében levő Felsőlaputya községben tegnap reggel véres események játszódtak le. A község még a keddi esti órákban is ugyiszólván a karhatalom megszállása alatt áll és az átélt események izgalma lebeg a falusi házak fölött. A történeteket tulajdonképpen izgatón munkája robbantotta ki, akik a múlt héten bejárták a marosmenti községeket és az adóbizottságok ellen izgattak. A felsőlaputyai véres eseményekről egyébként az alábbiakban számolhatunk be helyszíni tudósításunk alapján:

Tegnap reggel Felsőlaputya községben izgatott hangulat uralkodott. A lakosság az utcán tolongott és a községi bíró háza felé nyomult.

A bírót házában megtámadták, kiharcolták az uccára és össze-vissza verték, majd a mekidüht tömeg kézrekerítette Nagy Sándor adószedőt, akit baltával fejbeverték s addig ütötték, amíg eszméletét veszítve, véresen zuhant a földre. Az adóbizottság tagjai között volt két csendőr is, akik, amikor a verekedést látták, a tömeg feje fölé löttek, majd az éjjeli-őrök segítségével azután kivették a nekivadult tömeg kezei közül az eszméletlen Nagy Sándor adószedőt és bevitték a bíró házába.

Az adóbizottság egyik tagja lovon a szomszédos Dobra községbe vágatott és értesítette az ottani csendőrséget, hogy Felsőlaputya község lakosai megtámadták az adóbizottságot és a község bíróját, valamint az adószedőt véresre verték. A dobrai csendőrség a környék csendőreit összegyűjtve szállt ki a véres verekedések színhelyére, azonban mire Felsőlaputyára értek,

az egész község férfi-lakossága elmenekült a hegyekbe.

A csendőrök tehát a községben csak gyermekeket és asszonyokat találtak. A helyzetről jelentést tettek a dévai ügyészségnek, ahonnan a főügyész szállt ki a zavargások ügyének megvizsgálására. A dévai főügyéssel együtt hétfőn Felsőlaputyára érkezett a dévai kerületi pörnyügazgató is, valamint egy szakasz csendőrkatonára, egy csendőrhadnaggyal élükön. Felsőlaputyára érkezett a dévai prefektúra igazgatója, a marosillyei főszolgabíró és még többen a környék hatósági vezetői közül.

A községhezára összpontosították az egész környék csendőrségét, úgy hogy a falu

Ujabb differencia

a pénzügyigazgatóság főpénztárába befizetett aprópénz miatt

A szabadságon levő pénzügyigazgatósági főpénztárnokot helyettesítő Prinz Viktor pénztárnok a napokban huszezer lej aprópénzt tartalmazó zsákot és ugyancsak aprópénztekercseket kapott egy aradi en-gros-cégtől, amely elől fizetett az aprópénzzel. Prinz pénztárnok előadása szerint ő az összeget továbbította egy aradmegyei állami intézetnek, amely a főpénztárba ma hivatalos jegyzőkönyvet küldött. A jegyzőkönyv szerint a pénzeszsákból 2080 lej, az egyik tekercsből 120 lej, a másiktól pedig 80 lej hiányzott. A pénztárnok ez alapon a befizető céghez fordult, amely azonban

a leghatározottabban kijelentette, hogy nála a pénzeszságot többet is ellenőrzik, tehát semmiéle hiány nem keletkezhetett

és a 2080 lejt nem hajlandó pótolni. Prinz Viktor ezt közölte a jegyzőkönyv-felvevő intézettel, amelyet arra kért, hogy pótlólag juttassa el a főpénztárba a zsákot is, mert az nem volt a jegyzőkönyvhöz mellékelve.

valósággal hatósági megszállás alatt áll. Kedden délelőtt bevezették a széleskörű vizsgálatot, valamint intézkedés történt, hogy a környező községek hatósági tényezői nyomozást indítsanak a Felsőlaputyáról megszökött férfilakosság után, akik minden bizonnyal a hegyekben rejtőztek el. Nagyszámu csendőrkatonát indult a hegyekbe, hogy a menekülteket összetereje és megvasalva a felsőlaputyai községhezára állítsa elő.

Kedden délig 11 felsőlaputyai férfi tért vissza önként a községbe, miután értesültek arról, hogy a környező falvakban körözést

MA KÉT PREMIER... KÉT KITÜNŐ SLÁGER.

ANDRÉ BAUGÉ

a párisi opera világhírű baritonja, „A SORS” című remek-műben csillogtatja csodás hangját...

A CENTRAL-MOZGOBAN. RICHARD DIX

hajmeresztő akrobatikus repülő mutatványai,

„AZ ELTÜNT OSZTAG”... A SELECT-MOZGOBAN

Zugirászatért elítélt aradi tisztviselő

A törvényszék egy hónapra ítélte Perényi Popa Ignácot, az aradi ügyvédi kamara feljelentése nyomán

Egy volt biztosítási tisztviselő és az aradi ügyvédi kamara között esztendők óta folyó harc egyik mozzamata került ma az aradi törvényszék második szekciójára elé. Perényi Popa Ignác volt biztosítási tisztviselőt számos esetben jelentette fel az aradi ügyvédi kamara zugirászatért, szankciókat alkalmazott ellene, kitiltatta az aradi törvényszék épületéből, míg Perényi bünyádi feljelentést tett a kamara ellen hivatalos hatalommal való visszaélés címén. A volt tisztviselő a kitiltás dacára is járt a törvényszékre, azzal az indokolással, hogy jogában áll saját pereiben képviselni magát. Ezt a jogot az igazságügyi hatóságok is elismerték, azonban olyan kikötéssel, hogy még ebben az esetben is csak akkor jelenhet meg a bíróság épületében, ha előzőleg írásbeli engedélyt kapott erre az ügyvédi kamarától. Ez év márciusában azután Perényi Popa Ignác ismét megjelent az aradi törvényszék épületében, anélkül, hogy engedélyt lett volna rá és ebből keletkezett a bünpör, amelyet ma délelőtt tárgyal az aradi törvényszék második szekciójára.

A mai tárgyaláson kihallgatták Perényi Popát, aki kijelentette, hogy az ügyvédi kamara üldözi, **Elmondotta, hogy huszonöt pere folyik az aradi bíróságnál,** több perében dr. Lepa Valér képviseli, azonban vannak perek, ahol nem vesz igénybe ügyvédi képviselőt, hanem maga jelenik meg és védi érdekeit. Március huszadikán dr. Lepa megkérte, menjen fel korán a járásbíróhoz, ahol az egyik perét tárgyalják, kérje ki a dossziét és írjon ki belőle egyes adatokat. Ügyvédje kérésére ment a bírósághoz. Tudta, hogy autorizációra van szüksége és ezért először az ügyvédi kamara irodájá: kereste fel. Ott azonban nem tartózkodott senki és így nem volt, kitől engedélyt kérjen. Később már nem volt ideje engedélyt kérni, mert kiutasították az épületből.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság tanácskozássra vonult vissza. Közel félórás ta-

Aradiak budapesti találkozó és szórakozó helye

Negresco

kávéház a Dunakorzón

foganatosították ellenük. Ezeket a férfiakat letartóztatták és a dévai ügyészség fogházába szállították be őket. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a múlt héten izgatón jártak több marosvölgyi községben, így Felsőlaputyan is és ezeknek felbujító munkája okozta, hogy a falu lakosai szembefordultak az adóbizottsággal. A vizsgálatot kedden estig a dévai ügyészség befejezte és visszatértek Dévára. Az ügyész rendelkezése azonban egy szakasz csendőrkatonára egy főhadnagy vezetésével Felsőlaputyan maradt a hazatérők letartóztatására.

A felsőlaputyai csendőrök vallomása szerint, amikor a tömeg fölé löttek,

a férfiak elöretolták asszonyaikat és gyermekeiket

s emiatt nem tudtak kellő erélyességgel lépni velük szemben, mert az asszonyokra és gyermekekre nem löttek. A felsőlaputyai bíró állapota nem annyira súlyos, mint Nagy Sándor adószedőé, akit életveszélyes fejszéssel beszállították a dévai kórházba. A verekedés áldozatai még a felsőlaputyai bíró felesége, akinek karját törték el, miközben férje segítségére sietett, míg egy éjjeli őrnök, aki a bírót akarta kiszabadítani a nekivadult tömeg kezéből, vasvillával eltörték a lábát. A felsőlaputyai községhezán most a dévai csendőrség egy százada tartja fenn a rendet és várják a menekültek visszatérését, akiket bekísérnek a dévai ügyészségre.

nácskozás után hangzott el az ítélet, amelyben az aradi törvényszék

bűnösnek mondta ki Perényi Popa Ignácot zugirászatért és ezért egy havi börtönre ítélte.

Az elítélt fellebbezett, az ügyész belenyugodott az ítéletbe. Az érdekes harc ügye tehát nem sokára a temesvári Táblát fogja foglalkoztatni.

Kirabolták a biharmegyei

Königswarter-kastélyt

Nagyváradról jelentik: Nagyvárad közelében, Gyapju községben, a báró Königswarter-féle kastélyt az éjszaka kirabolták. A kastélyban, amely az egykor versenystállójáról is híres Königswarter Herman báróé volt, most a báró elvált felesége, Blaskovits Melanie él teljes elvonultságban, csupán a komornája lakik vele. Csiki István uradalmi gépésznak reggel feltűnt, hogy a hallban nagy rendetlenség van, holott az idős báróné példás rendet tartott. Így jöttek rá, hogy a kastélyban betörők jártak, akik a befalazott titkos szekrényt kiemelték és elvitték, a benne lévő nagyértékű családi ékszerekkel. A csendőrség megállapította, hogy a rablók fekete selyemálcot viseltek, amit menekülés közben egyikük el is vesztett. A nyomozást folytatják.

CENTRAL-MOZGO: Premier. „A SORS”. André Baugé, a párisi opera világhírű baritonja, továbbá Francire Mussey és Paule Adral alakítják a mesterien fölépített társadalmi dráma főszerepeit. Kitűnő zene és énekszámok, a „Szevillai borbély” nagyáriája kísérik ezen elsőrangú sláger-filmet.

SELECT-MOZGO: „AZ ELTÜNT OSZTAG”. (Premier-film.) Hajmeresztő, akrobatikus repülő-film. Főszerepben: RICHARD DIX, Erich von Stroheim és Mary Astor, Rendes helyárad.

HIREK

„Mackó ur“ indexre került

Az esztendők távlatán át homályosan emlékszem arra az őszinte, kitörő örömről, amely urrá lett rajtam, amikor valamelyik ünnepen színes táblájú, vaskos könyveket csomagolt ki apám és kezembe nyomta ünnepi ajándékként, minden gyermek kedvenc könyvét: „Mackó ur utazásai“-t. Heteken keresztül Mackó ur furcsa kalandjain mulattam; groteszk viselkedésű szórakoztam. Sebők Zsigmond, a Mackó-sorozat elmesélője, szememben a világegyetem legragvögőbb tehetsége volt s mi, gyermekek nem is tudtuk elképzelni, hogy nálánál ismertebb és nagyobb író lenne az egész földkerekségen. Az esztendők elmúlásával azután tökéletesen megfeledkeztünk Mackó urról... Egészen addig, amíg ma egy bucaresti-i jelentés újra vissza nem idézte a gyermekkor emlékeit...

Rövid kimutatást közöl a bucaresti-i jelentés, azokról a könyvekről, amelyeket a belügyminisztérium sajtóosztálya kitilt az ország területéről. Német, orosz, lengyel és magyar nyelven megjelent brossurák és könyvek szerepelnek a listán, mind indexre helyezett munkák, amelyeknek romániai terjesztését betiltották. És a listán egy régen látott könyvcím szerepel:

Sebők Zsigmond: „Mackó ur első utazása“. Nem tudom, hogy mit vétett Mackó ur, hogy indexre került? Még egyszer el kellene figyelmesen olvasni ezt a könyvet, hogy esetleg megállapíthassam, mit kifogásolnak benne a bucaresti-i urak. Könnyen lehet — ilyesmi előfordult már — hogy valamelyik fejezet, vagy mondat téves értelmezése tiltja el a gyermekekhezől Mackó ur bohó kalandjait, amelyek oly vidám kacagást varázsolnak a gyermekszobákban. Szinte hihetetlen feltételezni, hogy azokban a naiv gyermektörténetekben nyoma lenne bármiféle politikai tendenciának, amely megmégézhetné a gyermeki lelkeket. A kitiltás okai ismeretlenek, csupán egy a tény: Mackó bácsi indexre került. El kell tűnnie a könyvkereskedések kirakatából, a gyermekszobákból.

Mert Mackó ur előlépett. A gyermekszobákból átkerült a magas politikába... (—rosi.)

— **IDÓPROGNÓZIS.** Északi légáramlással, hűvös idő. Változó felhőzet, egyes helyeken talajmenti fagy.

— **Uralkodók találkozója** Károly király yachtján. Belgrádból jelentik: A Vreme félhivatalosan értesül, hogy Sándor király és Boris bolgár uralkodó találkozója után Károly román király is találkozik Boris királlyal. A találkozás október 10 és 15-ike között a román király dunai yachtján történik meg.

— **Ghelveanu pénzügyi államtitkár egyelőre elkerülte Aradot.** Tegnap jelentették, hogy Ghelveanu alminiszteri címmel ellátott államtitkár vizsgálatot tartott a temesvári pénzügyigazgatóságon. Az alminiszter az eredeti tervek szerint, az aradi behajtási pénzügyigazgatóságot is meg akarta látogatni, de Taranu Victor kerületi pénzügyigazgató úgy informálta, hogy itt még a mai nehéz viszonyok között is kielégítőnek mondható az adóinkasszó eredménye és Ghelveanu ezért Arad helyett Craiovára utazott, ahonnan valószínűleg visszatér Bucarestbe.

— **A belga király turistatellesítmenye.** Rómából jelentik: Albert belga király ma délután megmászta a Monte-Castello csúcsát. Ez olyan nagy turista teljesítmény, amelyet eddig a belga király előtt eddig csak öten feleltek meg.

— **Dr. Lázár prefektus és dr. Botioc tárgyalásai Temesváron.** Röviden jeleztük, hogy dr. Lázár Ágoston megyei prefektus és dr. Botioc Elek polgármester a temesvári közigazgatási vezérfelügyelőségen, kerületi közigazgatási értekezleten vettek részt. Az aradi közigazgatási vezetők dr. Pop vezérfelügyelő elnöke alatt, a legújabb belügyminisztériumi intézkedéseket tárgyalták meg Biharmegye, Temesmegye közigazgatási vezetőivel egyetemben, míg az értekezleten a közigazgatási bíróság képviselőjében loanovici dr. törvényszéki elnök jelent meg.

LEGUJABB

Eltűnt a kubai köztársaság elnöke

Véres harcok a kormányhí csapatok és forradalmár tisztek között. —

A hétfői és keddi napok küzdelmei nagyon sok áldozatot követeltek. **A halottak száma százharminc, a súlyos sebesülteké a háromszázat is meghaladja.** A Nemzeti Szállóban ötszáz tisztet tartóztattak le, akiket a Cobana-erődbe szállítottak. Ezeknek sorsáért nagy aggodalom uralkodik.

Az áldozatokról pontos jelentést adtak ki, amely szerint a halottak száma 133, a sebesülteké 246.

A főváros örömmámorban uszik. **A lakosság az uccán táncol és örjögve járja be a tereket és utakat.** A Nemzeti Szálló romokban hever. **Ötven gránátot löttek a szállodára, amely teljesen elpusztult.** Részeg katonák lepték el a szálloda roncsait és marakodnak az ott talált holmikon. A madridi kormány megbízta a spanyol követet, hogy látogassa meg a kormányelnököt és az emberiség nevében

kérje meg az öldöklés megszüntetésére. A spanyol követnek különösen a spanyol állampolgárok biztonsága érdekében kellett volna eljárnia. Megállapították azonban, hogy a diplomatát, aki betegeket látogatott meg a kórházban, letartóztatták és jelenleg börtönben van.

Az újabb jelentések szerint az uccai harcok még ma délelőtt is folytak. A tömegbe besorozult egy tiszt, az ellenforradalmárok kiemelték onnan és felkoncolták.

A mai nap feltűnő eseménye, hogy San Martin professzor eltűnt.

Állítólag egy kórházban meglátogatta az áldozatokat, ezalatt foglyul ejtették. A lázadó tiszteket a National szállóból átszállították Cobana erődbe, ahol valószínűleg valamennyijüket agyonlőtték, mert sűrűn lehet az erdőből sortűzeket hallani. A délután folyamán a nyugalom kissé helyreállt és a nép Batistát a kubai forradalom Napoleonjaként ünnepli.

A Dollfuss elleni merénylet híre egy aradi kávéházban

Ma délután négy óra tájban egy alacsony, testes férfi izgatottan ugrott fel uzsonnakávéja mellől az egyik aradi kávéházban. Négy óráig mutatott a kávéházi óra és éppen akkor ragasztották ki az Aradi Közlöny plakátját, amelyen elsőnek adta hírül a város közönségének a világszenzációt: Dollfuss osztrák kancellár ellen revolveres merényletet követtek el. A férfi rátekintett a plakátra, otthagyta a gőzölő, illatos kávé és keresztülzaladt a kávéházon, izgatottan érdeklődve, mi történt Dollfuss kancellárral. Kiderült, hogy egy Aradon tartózkodó Lang nevű bécsi kereskedő, aki csak annyit értett meg a plakátból, hogy „Dollfuss“ és „revolver“, de ez már elég volt arra, hogy kétségbeesetten érdeklődjön jobbra-balra. Megnyugodva vette tudomásul, hogy a merénylet nem sikerült.

Bridge-verseny

az aradi Lloyd-klubban

A hajnali órákig tartó izgalmas mérkőzések eredménye

Az aradi Lloyd-klubban kedden este vette kezdetét az a bridgeverseny, amelyet az Aradi Bridge Szövetség rendez. Este kilenc órakor kezdődött a páros-verseny, amely egészen a hajnali órákig tartott. Első este az elődöntőjátékok folytak, amelyeken a következő urhölgyek és urak vettek részt: Adler Tiborné, Anhaltzer Ignácné, dr. Lukács Jenőné, dr. Ujhelyi Józsefné, Rácz Gyuláné, Meer Imréné, Ungárné-Eghy Ghyssa, dr. Baross Zsigmondné, dr. Lukácsy Lipótné, dr. Baross Zsigmond, dr. Köpf János, Góth Ede, Haász Ernő, Havas István, Latter N., Pllát Antal, Meer Imre, Reich György, Fényes Lóránt, Pataky József, Sebestyén Ede, Stein József, Steiner Béla, Szömörkényi Rezső, dr. Szentgyörgyi Aladár, dr. Zubor Imre, dr. Weininger István, dr. Ujhelyi József és Darvas György. Hét asztalnál tizennégy pár versenyzett, még pedig új, „boritékozási“ rendszer szerint. A verseny a hajnali órákig tartott, amelynek eredményeként négy pár jut döntőbe október 10-én. Az I. Észak-Dél és I. Kelet-Nyugat az első és második díjért játszik. A II. Észak-Dél és a II. Kelet-Nyugat a második és harmadik díjért mérkőznek.

A győztesek a következők: 1. Észak-Dél győztes pár: Fényes Lóránt-Sebestyén Ede. 2. Észak-Dél pár: Meer Imréné-Havas István. 1. Kelet-Nyugat győztes pár: Adler Tiborné-Stein József. 2. Kelet-Nyugat pár: Rácz Gyuláné-dr. Ujhelyi Józsefné.

— **Lemondott a spanyol kormány.** Madridból jelentik: A Lerroux radikális szocialista vezér elnöke alatt szeptember 12-ikén alakult spanyol kormány ma beadta lemondását.

— **Jugoszlávia Olaszország dunai terve ellen.** Belgrádból jelentik: A félhivatalos Pravda éles hangon ir Olaszország dunai terve ellen. A lap szerint az olasz javaslatot eredetileg nem köztölték a kisantant minisztereivel, akik csak később értesültek a tervről. A Pravda szerkesztője beszélgetést folytatott Benes cseh külügyminiszterrel, aki kifejezetten megerősítette azt a hírt, hogy ő, valamint Jeftics és Titulescu csupán a sajtóból értesültek Olaszország dunai tervéről. A Pravda megállapítja, hogy a római javaslat a kisantant ellen irányul.

„Apám, itt küldöm a balfülemet...“

Kellemetlen küldeményt kapott a mandzsuriai Charbinban Simeon Kaspe dús gazdag orosz emigráns. Reggeli postájában egy rendkívül vastag levél volt. Felbontotta a levelet és legnagyobb rémületére egy emberi fület talált benne. A kísérőlevelet fia írta, akit banditák nemrég kiraboltak.

— Kedves apám — hangzott a levél — melékelten küldöm balfülemet, melyet ma reggel levágtak. 25.000 font váltógdíjat kérnek értem, légy szíves fizess ki sürgősen, mert ha holnap nem jön pénz, le fogják vágni az ujjaimat.

Az apa nyomban intézkedett, hogy a banditák megkapják a pénzt és reméli, hogy hamarosan visszakapja a fiát.

— **Esterházy Vera grófnő a bécsi járásbírósg börtönében.** Bécs: A bécsi járásbírósg előbb három heti, majd további öt heti fogságra ítélte Esterházy Vera grófnőt, aki ezt a büntetést most tölti ki az egyik kerületi járásbírósg cellájában. Az ítéletnek érdekes előzményei vannak: Esterházy Vera grófnő, már hosszabb idő óta 6000 sillinggel tartozik Bécs egyik legelőkelőbb női ruha szalonjának, a Karntneringon levő G. und E. Spitzer cégnek. Ez az összeg a figyelmeztetések, intézkedések, végrehajtások költségei révén további 500 sillinggel megszaporodott. A cég ügyvédje, miután az ismételt figyelmeztetések semmi eredményre nem vezettek, végre is végrehajtást eszközölt ki a grófnő ellen, de ez a végrehajtás sem járt eredménnyel. A szabócégre erre végrehajtási fogságot indítványozott a grófnő ellen (Exekutionshaft) és a járásbírósg el is rendelte Esterházy Vera letartóztatását. A grófnőt a bécsi Belváros egyik előkelő szállodájában, a Hotel Erzherzog Karban letartóztatták és miután a vagyontalansági esküt vonakodik letenni, fogságban tartják. Előállításáért a Spitzer-szalonnal heti 31 silling élelmezési járulékot fizet. Esterházy Vera a fogságban magáncellában ül, a járásbírósg udvarán a többi foglyoktól elkülönítve végzi napi sétáját. Hozzájáruló a Spitzer-cégnek az egész tartozás fejében 500 sillinget ajánlottak fel, a cég azonban ezt az ajánlatot visszautasította. A Spitzer-szalonnal Esterházy Vera grófnő ellen „végrehajtás meghiusítása“ címén büntető feljelentést tett.

— Szudy Elemér új könyve. Szudy Elemér, a kiváló magyar publicista, akire Aradon még nagyon sokan emlékeznek, nagy érdeklődést keltő könyvet írt „Európa és a magyar kérdés” címmel. A mai általános kül- és belpolitikai helyzet, hogyan lehetne megszüntetni a szörnyű életválságot — ezekkel a kérdésekkel foglalkozik most Szudy Elemér most megjelent nagyszabású politikai tanulmányában. Szudy a legszélesebbkörű tárgyismerettel, a kérdések legapróbb részleteibe beható alaposággal és egy kiváló újságíró megfigyeléseinek leszűrt tárgyilagosságával, könnyed közvetlenséggel válaszol a felvetődött kérdésekre. Szudy Elemér könyve értékes, érdekes olvasmány, amely korunk politikai látókörének hű tükörképe.

— Az aradi színház október 15-ikén kezdődik. Kedden délelőtt az aradi magyar színház igazgatósága részéről beadványt nyújtottak be Aradváros vezetéséhez, amelyben Szendrey Mihály szinigazgató hivatalosan is bejelentette, hogy 1933—34. évi színházadóját október 15-ikén kezdi meg. A szinigazgató tehát arra kérte a polgármestert, hogy többiben a nyilvánosság előtt tett ígéretének megfelelőleg, hozassa most már rendbe a színház belső épületét és berendezését. Valószínűnek látszik, hogy a polgármester a magyarpárti szinipártoló-bizottságnak tett ígérete alapján, még e héten kiadja utasításait a kulturális osztályon át a mérnöki hivatalnak a színház technikai rendbehozatalára.

— Államellenes izgatással vádolt aradi munkásvezérek. Az aradi törvényszék mára tüzte ki tárgyalásra Baga János, Vostinár György és Hollósi István aradi munkásvezérek bünpörét. Államellenes izgatással vádolja az ügyészség mindhárom munkást, mert az 1928. évi választások alkalmával olyan röpcédulákat hoztak forgalomba, amelyekben a hatóságok izgatást láttak. Körülbelül tíz tárgyalást tüztek már ki az ügyben, azonban hol az egyik, hol a másik vádlott hiányzott és mindannyiszor el kellett halasztani a főtárgyalást. Ma Baga és Vostinár jelentek meg a bíróság előtt, míg Hollósi hiányzott. Ennek dacára a bíróság úgy határozott, hogy a főtárgyalást megtartja. A vádlottak képviselőjében Bürger temesvári ügyvéd jelent meg, aki arra kérte a törvényszéket, tegye át az ügy aktáit a temesvári bírósághoz, miután sajtóvétségéről van szó, amelyet a táblai székhelyen lévő bíróságnak kell letárgyalnia. Rövid tanácskozás után az aradi törvényszék helyt adott a kérelemnek és elrendelte, hogy az ügy iratait tegyék át a temesvári törvényszékhez.

— Nagylaki ügyvédek panasza több ingatlan-szerződés miatt. Az aradi adókövetési pénzügyigazgatóság illetékgosztályához néhány nagylaki ügyvéd panasszal fordult és azt közlik, hogy az utóbbi hónapokban kötött ingatlanaiandékozási és adásvételi szerződések nem felelnek meg az illetékszabályoknak. A szerződő felek szerintük huszonkét esetben az ingatlanoknak nem a tényleges forgalmi értékét mondják be annak a hatósági személynek, aki meghízásukból a szerződéseket készítette. Mivel a beadvány aláírói azt állítják, hogy a téves szerződésbeli ingatlanárak alapján igen alacsony illetéket fizettek a szerződő felek, az államot súlyos károk érték és erre való tekintettel a vizsgálat elrendelését kérték. A pénzügyigazgatóság a panaszt kiadta a nagylaki adóellenőrnek, aki meg fogja állapítani a szóbanlevő szerződésekben szereplő ingatlanok törvényes és forgalmi értékét és összehasonlítja a szerződésbe beállított összegekkel. Az adóellenőr jelentése után dönt a pénzügyigazgatóság afelől, hogy kontestációt jelent-e be a törvényszékhez, amely ez esetben tárgyalásra tüzné ki az ügyeket.

— Az aradi református Leánybibliakör kedves ünnepség keretében bucsuztatta egyik tagját, aki eltávozott Aradról hogy ápolónővér legyen. Az ünnepséget Nits István segédlelkész vezette be, majd a leányok bucsuztatták társnőjüket megható beszédek kíséretében. Végül Csécsi Imre esperes mondott szívből fakadó, hatásos bucsuszavakat, amelyekkel az új élet kapujában bátorította a távozó urileányt. A Bibliakör ünnepsége egyformán felejthetetlen emlék marad úgy a távozó, mint az itthonmaradtak részére.

— Fényes esküvő folyt le kedden délelőtt az aradi izraelita templomban. Előkelő közönség töltötte meg zsufolásig a templomot, amelyben dr. Székely László ismert aradi fogorvos esküdött örök hűséget Kornis Magda aradi urhélynak. Az esküvői szertartást dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi vezette, aki megleghangu, költői hasonlatokban gazdag beszédben üdvözölte a fiatal párt.

— Lemondott a borosjenői bíró. Borosjenőről jelentik: Valea Miklós községi bíró az elmúlt napokban bejelentette a községi tanácsnak, hogy lemond állásáról. A lemondás, amelynek állítólag politikai okai vannak, nagy feltűnést keltett a községben.

Karikaturából házasság

Páris egyik ismert alakja volt egy Marguerite Nelaumai nevű fiatal festőnő, aki az uccai járókelőkről készített karikatúrákat és ezeket rögtön eladta az uccán. Ebből élt, de a szakértők szerint, karikatúrái igen erős művészi képességről és nagyszerű gúnyolódó emberi megfigyelésekről tanuskodtak. A párisi karikatufarajzolónó pár héttel ezelőtt egy előkelő vidéki földbirtokost rajzolt le, akinek annyira megtetszett a karikatúra, hogy azóta minden nap többször is lerajzoltatta magát. A mindennapos karikatúra-rajzolásból szerelem lett és az előkelő földbirtokos, aki egyike Franciaország leggazdagabb embereinek, eljegyezte az uccai karikatúrarajzolónót. Párisi művészkörökben nagy előkészületeket tesznek az érdekes esküvő megünneplésére.

— Érdekes zenei esemény színhelye lesz szombat este az Iparos Otthon nagy terme. Ungár Sándor, az ismert dalköltő mutatja be szerzeményeit, amelyek készülő dalművének gyöngyszemeit adják. Új fiatal művészlélek megnyilatkozásait lesz alkalma az aradi közönségnek meghallgatni: csárdások, tangók, fox-trottok, népdalok és műdalok képezik a hangverseny műsorát. A dalest keretében közreműködik Csányi Mátyás, az országhátrokon túl is ismert nevű komponista és karmester, aki önálló zongoraszámmal és saját szerzeményével is szerepel. A dalköltemények előadója Szabó Gyula, a kitűnő baritonista lesz, akinek színes hangjában az aradi közönségnek régen nem volt alkalma gyönyörködni. Ungár Sándor dalestje Arad zenei eseménye lesz.

Német humor

— Hogy hívják. Ilse, a kisöcsédet, akit nemrég hozott a gólya?

— Nem tudjuk, többször meg akarta mondani a nevét, de nem értettük.

— Az aradi Credo katolikus férfiegylet ismét megkezdte téli munkásságát. A rendes havi közgyűlések sorozatát október 8-ikán kezdik meg délelőtt 11 órai kezdettel. Az első őszi közgyűlés előadója a minorita-rendház római vendége: dr. Monay Ferenc generális asszisztens lesz, aki assisi-i szent Ferencről tart előadást. A Credo-tagok és a katolikus férfi-társadalom körében nagy népszerűségnek örvendő hétfői előadásteket is újra programjára veszi a Credo. Az első hétfői előadást 9-ikén lesz, amikor a minorita-rendház gyűléstermében Mayer Ker. János apát, új-aradi esperes-plébános nyitja meg előadás-sorozatát. Az öt előadásból álló sorozat címe „A keresztény élet, különös tekintettel a férfilélekre”. Mayer Ker. János előadásait széles körökben nagy érdeklődés előzi meg.

— Aradi rendőri hírek. Pataki Sándor, Bulevardul Carol 50. szám alatti lakos, ma feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az uccán álló autójából kikapott egy akkumulátort, 1000 lej értékben. — Matusz Péterné, Str. Numa Pompiliu 27. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen Csauz Katalin ellen, aki tőle állítólag egy 3600 lej értékű gyűrűt tulajdonított el. — Forrosan Györgyné, Strada Petru Rares 36. szám alatti lakos, súlyos testi sértés címén feljelentést tett Kovács Sándorné ellen. — A fenti ügyekben megindította a vizsgálatot az aradi rendőrség.

URANIA

Ma, szerdán 5, 8 és 10 órák
8. 10 és 15 lejes helyárrakkal
E. W. EMO rendezése.

MODERN HOZOMÁNY!

LEO SLEZAK, EGGERT MARTHA, TRUDE von
BERLINER, HANS BRAUSEWETTER,
GEORG ALEXANDER.

Délután 3 órák 6.— és 10.— lei
PAPRIKA! GAAL FRANCISKA,
PAUL HORBIGER.

Jön: NEM KÉRDEM KI VAGY

— A Ref. Nőszövetség egyházmegyei tagozatai népes nagygyűlést tartottak Szalontán. A nagygyűlésen az egyházmegye valamennyi községéből tömegesen vettek részt s a környező falvakból kocsikon mentek át Szalontára a Nőszövetségek tagjai. Aradról szintén számos református urinó utazott el a szalontai nagygyűlésre, amelyen a közeledő tél problémáit tárgyalták meg karitativ szempontokból.

— Dr. Wiesel hazaérkezett, ismét rendel 3—5-ig, Strada Turnului (volt Lovarda-ucca) 3. (Central-mozgóval szemben).

— Párisban felmentettek egy férjgyilkos asszonyt. Párisból jelentik: Az egyik párisi esküdtörvényszék hétfőn felmentette gyilkosság vádjától Dugenet asszonyt, akit férje meggyilkolása miatt tiltottak padjáról. Az asszony védekezésében előadta, hogy tizenhárom évvel ezelőtt, huszéves korban ment férjhez és élete azóta pokol volt, mert férje nem akart leszokni az ivásról. Házasságukból három gyermek született, akik sohasem látták apjukat józan állapotban. Tizenhárom évi megpróbáltatás után az asszony agyonlőtte férjét, amikor az bántalmazni akarta őt. Megrendítő volt, amikor a bíróság előtt a három kisgyermek az anyja védelmére kelt.

— Az osztálysorsjáték mai húzásának eredményei. Bucurestiből jelentik: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő sorsjegyek nyertek: Százötvenezer lejt a 43092. és 37728, nyolcvanezer lejt a 44448, hatvanezer lejt a 7574, huszonötezer lejt a 6396, vagy 63396, huszezer lejt a 20248 és 20997, tizenöt-ezer lejt a 2934, 31426, 55113, 67952 és 71647 számú sorsjegy. Az osztálysorsjáték nyertes sorsjegyeinek telefonon való közlése zavar miatt nehézségekbe ütközött, ezért több erdélyi várost felhívtunk, hogy a téves számok között kiigazodjunk. A telefonvonal azonban más helyeken is hasonló volt, mert még több különböző eltérő számot kaptunk. Így százötvenezer lejt nyerhetett a 4392 szám is, nyolcvanezer lejt a 44488, 25 ezer lejt a 60396, huszezer lejt a 19556 és 50457 és tizenöt-ezer lejt a 7934 számú sorsjegy. Ilyen körülmények között természetesen semmi felelősséget nem vállalhatunk a telefonon kapott számok megbízhatóságáért.

— Dr. Boros Ernő száj- és fogorvos rendelését újból megkezdte, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 13.

— Elítelt visszaeső bűnös. Az aradi törvényszék ma tárgyalta Lingurár István többszörösen büntetett tolvai bűnügyét. Lingurár legutóbb Gro-si aradmegyei községben lopott el Rosca György gazdálkodótól 3000 lejt. Két hónappal ezelőtt elfogták a tolvajt és úgy ma került tárgyalásra. Miután visszaeső bűnös volt szó, a bíróság fél-évi börtönnel sújtotta a tolvajt.

— Hat sértés egy új toalettről. Hat sértést adnak egy új ruhamodelért Uj-Guineában, ahol ujabban ugyan csak nagy zsarnok lett a divat. A falevelekből és fűszálakból font ruhákért tehát a bennszülött nők többet fizetnek, mint a párisi asszonyok a legdrágább toalettekért. A népszerű magyar divatlap minden számában rengeteg új modelt rajzát közli.

— Intimitások a világ legnagyobb démonáról. Marlene Dietrich magánéletéről rengeteg intimitást közöl a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Filmriportokat, egyélt vonásos színdarabot, folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a kitűnő színházi képestáiban. Ára 7 lej.

— Röntgen-szemű leány. Hilda Attlee 26 éves angol leány különös képessége foglalkoztatja most a világ tudósait. Ez a leány úgy lát, mint a Röntgen-gépek. A világ minden tudományos eseményéről 35 év óta hűségesen beszámol Tolnai Világlapja.

Az aradi Kulturpalotába kerül az Orczy—Vásárhelyi könyvtár

A közönség számára hozzáférhetővé válik a hatalmas könyvtár.

Dr. Nichi Lázár akciója

Aradváros tudományos és kulturális hivatali közéletének régi nyílt kérdésében következett be a mai napon jelentős fordulat, amely — ha a jelek nem csalnak — kedvező megoldást teremt egy olyan helyzetben, amely csaknem másfél évtizede egy nagyjértékű gyűjteményt tett hozzáférhetővé a tudományos körök és a nagyközönség számára egyaránt. Azok, akik ezt a kérdést már régóta ismerik, jól tudják, hogy az Orczy—Vásárhelyi-féle könyvtár sorsáról van szó, amelyvel már több cikkben foglalkozott az *Aradi Közlöny*, megszólaltatván a könyvtár kérdésében az arra hivatott illetékes köröket. A fordulást, amely a mai napon hivatalos fórumok előtt bekövetkezett, azzal biztat, hogy a könyvtárat újra méltó keretek között lehet majd a nagyközönség rendelkezésére bocsátani, egyben pedig a Kulturpalota is jelentős vonzerővel fog gyarapodni.

A bekövetkezett fordulat jelentőségének megértéséhez tudnunk kell, hogy az Orczy—Vásárhelyi-könyvtárnak több mint harmincöt ezer kötete az impériumváltás utáni időkben a jelenlegi Moise Nicoara fiugimnázium állami épületében nyert elhelyezést. Annak ellenére, hogy a fiugimnázium igazgatósága a keretekhez képest rendezte a könyvtárat, a nagyközönség széles rétegei számára ez a hatalmas könyvtár ettől a perctől fogva nehezen megközelítővé változott. A könyvtár kötetinek egy jelentékeny része a gimnázium épületének földszinti helyiségeiben ládában nyert elhelyezést és ez a körülmény, valamint a rendelkezésre álló hely kicsinyisége ugyancsak lehetetlenné tette a legjobb szándék ellenére is a könyvtár teljes anagának rendszeres és intézményesített használatát. Főleg ez a gyakorlati természetű ok eredményezte azt az akciókat, amely tudományos körök részéről indult meg annak érdekében, hogy az Orczy—

Vásárhelyi-könyvtárat a Kulturpalota valamelyik könyvtárszobájában helyezték el. Ennek a gyakorlati megoldásnak lehetőségét azonban megátolta az a körülmény, hogy a könyvtár tulajdonjoga a fiugimnáziumot illeti meg, amely természetesen vonakodott a nagyjértékű könyvgyűjteménytől megválni. A tárgyalások a közoktatásügyi miniszterium bevonása mellett hónapokon keresztül folytak, míg végül is dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgató egy áthidaló javaslatot jelentő gondolatra jutott, amelyet haladéktalanul közölt is Botinc Elek dr. polgármesterrel.

Nichi dr. tervezete szerint Aradváros vezetésére várna az a feladat, hogy interveniáljon a közoktatásügyi miniszteriumban annak érdekében, hogy az Orczy—Vásárhelyi-könyvtár méltó és könnyen hozzáférhető keretek között nyerjen elhelyezést és ezután váljék Aradváros kulturális társadalma számára hozzáférhetővé. Arról van ugyanis szó, hogy a közoktatásügyi miniszteriumot kéri fel arra, interveniáljon a Moise Nicoara-fiugimnázium igazgatóságánál annak érdekében, hogy a könyvtárat bocsássa megőrzés és kezelés végett a Kulturpalota igazgatóságának rendelkezésére — természetesen a saját tulajdoni jogának teljes fenntartása mellett. Így el lenne érve egyfelől az a cél, hogy a fiugimnázium megőrizze saját tulajdonát, másfelől pedig lehetővé tennék a nagyközönség széles rétegeinek is, hogy az Orczy—Vásárhelyi-könyvtár ritkaságaiba tetszése szerint és megfelelő gondos felügyelet mellett betekintést nyerhessen.

SPORT KÖZLÖNY

Gyengén szerepeltek a román atléták a Balkán Olimpiász első napján

Románia huszonkét ponttal ötödik. — A pontversenyben a vendéglátók vezetnek

Athénből jelentik: Az október 1-én megkezdődött Balkán atlétikai játékok első napja hatalmas küzdelmeket, de mérsekelt eredményeket hozott. Románia versenyzői váratlanul formán alul szerepeltek, legtöbben meg sem közelítették az országos bajnokságokon elért eredményüket. Románia a pontversenyben jelenleg a negyedik helyen áll. Az első napi eredmények alapján

a pontversenyben Görögország vezet 39 ponttal, második Jugoszlávia 24, harmadik Törökország 23, negyedik Románia 22, ötödik Bulgária 16, hatodik Albánia 2 ponttal.

Eredmények: 100 m. síkfutás: 1. Fraugudis (Görögország) 10.8 mp. 2. Törökország. 3.

Bulgária versenyzője. Kovács (Románia) az előfutamot 11.4 mp.-el nyerte, a döntőben azonban szerencsétlen versenyt futott és nem jutott helyezéshöz.

800 m.: 1. Jorgakopulos (Görögország) 2 p. 03 mp. A román Popovici 2 p. 05 mp.-es idővel negyedik, Lapusan ötödik.

10.000 m.: 1. Kref (Jugoszlávia) 34 p. 01 mp. 2. Manea (Románia) 34 p. 04.4 mp.

Magasugrás: 1. Haida (Törökország) 150 cm. 2. Panajott (Románia) 180 cm.

Súlydobás: 1. Törökország. A török versenyző 13 m. 69 cm.-et dobott. Románia nem indított versenyzőt ebben a számban.

4x100 m. staféta: 1. Görögország, 2. Románia csapata. Az elért idő még ismeretlen.

FORUM

Panaszok az autobusz-közlekedés körül

Tekintetes szerkesztőség! Több száz gáji, ségai és polturai adófizető, valamint hűséges olvasójuk nevében kérem Önöket, hogy adjanak helyt alábbi keserves panaszunknak és szíves jóindulattal terjesszék elő nagyrabecsült lapjuk hasábjain kérésünket az illetékes hatóságok figyelmébe. Hónapokkal ezelőtt az a kellemetlen hír járta be Gáj környékét, hogy a 7-es számú autobuszjáratot átszállással akarják lebonyolítani. Akkoriban sikerült kérvényezés, deputációk és egyéb érvek útján meggyőzni az intéző köröket arról, hogy ez a rendelkezés több ezer adófizető polgárra nézve valóságos szerencsétlenséget jelentene. Most azonban újból ennek a tervnek felmerülése kísért.

Hóban, esőben, fagyban, sárban várakozzanak tehát a hivatalnokok, iskolásgyermekek, gyári munkások és munkásnők százai az autobuszra, csak azért, mert az intéző körök nem vesznek annyi fáradságot maguknak, hogy tanulmányozzák a kérdést és belássák annak káros voltát. Most is gyakran megtörténik, hogy a rossz utak miatt 20—30 percig kell várakozni az autobuszra, milyen helyzet adódna elő az átszállásoknál? Erre még gondolni sem jó nekünk, szenvedő külvárosi lakosoknak! Engedjék meg, hogy legalább annyi kényelmünk legyen, hogy a 7-es autobusszal egyenes vonalban, az átszállás szenvedése nélkül mehessünk be a városba és ugyanígy térhessünk ismét haza. Szívességüket előre is hálásan köszönjük és maradunk az *Aradi Közlöny* hűséges olvasói: megkülönböztetett tisztelettel, többek nevében:

Ardelean Tódorné, Ménesi Erzsébet.

O Botez a férfiégves bajnoka. Bucurestiből jelentik: Románia férfiégves tenniszbajnokságát Botez (TCR) nyerte, aki a döntőben Poulieffet 5:7, 7:5, 6:3, 3:6, 6:4 arányban legyőzte. Az eredmény hatalmas meglepetésmert megdöntötte Poulieff évek óta tartó egyeduralmát. A döntő egyébként nem volt olyan nehéz küzdelem Botez számára, mint a szombati elődöntő, amikor a döntőbejutást csak adáz küzdelem után — 6:2, 5:7, 8:6, 6:8, 7:5 arányban — tudta kiharcolni Réthivel szemben.

O A bécsi Sportklub kellemetlen határci-dense. A bécsi WSC futbalcsapata Kestler elnök vezetése alatt kedden elutazott Konstantinápolyba, ahol két mérkőzésre volt lekötve. A török-bolgár határon azonban kellemetlen incidens történt. A hatóságok a Sportklub utazását megakadályozták, mivel nem volt közös vízumuk. Kestler elnök sürgönyileg segítséget kért az osztrák külügyminiszteriumtól, hogy a török kormánynál lépjen közbe, hogy a csapat folytathassa útját és csupán így sikerült átlépniük a határt.

O Ötnapos lesz a budapesti tornász-világbajnokság. Budapestről jelentik: Jövő tavasszal Budapesten lesz a tornászvilágbajnokság. Eredetileg három napra tervezték az óriási méretű versenyt, de egyre újabb és újabb ötletek merültek fel — nagy látványos felvonulásokat, cigányzene-bemutatót, iskolai ünnepeket, frontharcos-felvonulást, katonai díszszemlét vettek tervbe — úgy hogy a program most már öt napra nyúlt ki. Még ennyi idő is kevés, de a verseny elnyújtását tovább már nem engedi meg a nemzetközi tornász-szövetség.

O A nagyváradi Törökvés Debrecenben. A helyi bajnokságban küzdő nagyváradi Törökvés valószínűleg október 22-ikén Debrecenben játszik, ahol az ottani proficsapat, a Bocskai ellen veszi fel a küzdelmet. A Törökvés tavasszal adna revánst a váradiaknak.

O Krüger visszatér Váradra. A NAC neves vezetőségi tagja, aki jelenleg a bucuresti CFR-el áll szerződéses viszonyban, valószínű, hogy a szerződésének felbontása után visszatér Nagyváradra, ahol a Crisana tréningjét és menedzselését veszi át.

O A katonai labdarugóvilágbajnokságon a csehek ráverték a lengyelekre. Csehszlovákia—Lengyelország 4:3 (2:1). A bucuresti-i katonai olimpiász első futballmérkőzésén Csehszlovákia és Lengyelország katonacsapatai október 1-én tartották meg első mérkőzésüket, amelyet a csehek nyertek meg 4:3 arányban. A félidő eredménye 2:1 volt. A játék rendkívül kemény, helyenként durva volt, különösen a lengyelek tüntek fel harciasságukkal. A lengyel csapatból három játékost ki is állítottak. A katonai labdarugótorna első mérkőzését Miklós herceg is végignézte.

NEMZETI
Sport

Keleteurópa vezető sportlapja
megjelenik hetenként ötször.

Ára Romániában: hétfőn 8 lei,
más napokon 5. lei.

Ahol a nők Steinach és Woronoff nélkül fiatalodnak

Új életpálya a nők számára: a kozmetika — Hogyan ápolták szépségüket az asszonyok Cleopátrától napjainkig? — Mi kell egy modern kozmetikai intézethez — A kozmetika ma: kitolja a fiatalság határát...

Bécs, 1933. szeptember végén.
(COPYRIGHT.)

... és Julia Claudia, szerelmese a gladiator primusnak, bevonult mozaikkal kirakott szobájába, elővette a csillogó tükröt, amit holdmegújuláskor vásárolt a dagadó vitorlák alatt, érkezett foeniciai kalmártól, rabszolgái sorra rakták le eléje az illatos olajokkal telt keskeny edényeket, előkerültek a kecskőcsk, amikről azt mesélték, hogy Cleopatra rendelte őket valamikor egyiptomi mágusoknál és Antonius hozta a titkos írással ékes edényeket Rómába, kifényesítette az aranyos abroncsot, amivel körülfogta rövidre levágott haját, körmeit bekenete ríktó karminnal, a tenger fenekéről hozták fel ezt görög buvárok, keskeny nyakú üvegcséből titokzatos nedűt csepegtetett a szeméi sarkába, úgy csillogott ettől a szemé, mint Vesta ünnepeinek északaján a szerelmesen röpködő Jánosbogár, felrakta gyöngyeit és arany karperecét alabástrom karjára, aztán beült a gyaloghintóba, hogy a rabszolgákkal a cirkusza vitesse magát...

Mert Julia Claudia szép akart lenni és — fiatal. Egykoron: csak a kiválasztott gazdagok tekinthettek be lopva a titkok titkába, ma: minden asszonynak és leánynak joga van ahhoz, hogy — szép és fiatal maradjon...

A kozmetika, mint szociális probléma.

Évszázadok teltek el addig, amíg a kozmetika közkincsévé vált a világ minden asszonyának. De amíg csak néhány esztendővel ezelőtt is úgy néztek a kozmetikát használó hölgyekre, mint Könyves Kálmán előtt a boszorkányokra, akiket igen bölcsen megégettek, addig ma a kozmetika éppen úgy hozzátartozik a mindennapi élethez, mint a fürdő, vagy a fodrászszalon.

Félreértések elkerülése végett mindiárt itt hangsúlyozni akarom azt, hogy

a kozmetikának semmi köze nincs se a ruzsához, se a puderhoz, se a többi pipere-cikkhez.

A kozmetika: más.

Ma már: tudomány. Komoly céljai és komoly mesterei vannak.

Órákhosszat beszélgettem el ma egy érdekes asszonnyal. Születésére orosz, szülei nagyon közel laktak a cári palotájához, a hölgy teljes nevén Madame Alexandra de Jürss. Párisban tanulta meg a kozmetika mesterségét. Nem a titkok titka után érdeklődöm nála, hanem azt kérdezem: vajjon a kozmetika képes-e kenyeret adni lányoknak és asszonyoknak, akiket az irodából és a boltból kiszorított a férfi és a gazdasági krízis. Vajjon új életpályát jelent — a kozmetika a modern nőnek?

Kérdéseimre a következő feleletet kaptam:

— A kozmetika egészen új tudomány. Husz évvel ezelőtt egyáltalában nem foglalkoztak vele. Tévedés azonban azt hinni, hogy az a hölgy, aki nek alá van festve a szemé, ajka égővörösk a ruzs, tól, körmein lila, zöld, vagy karminszínű a lakk, a kozmetikai szalonban nyerte ezt a kikészítést. A kozmetika egészen más: biztosítása a nők fiatalságának. A puder, ruzs és arcfesték csak pillanatnyi külső hatást jelentenek, ezzel szemben a kozmetika szisztematikus arcápolás, amelynek hatása hosszú esztendőkre terjed. A jövője nagy, mert eredményei hihetetlenek.

— A kozmetikának céljai vannak: biztosítani a bőrszövetek jobb táplálását, erősíteni az arc izomzatát, konzerválni az arc bőr rugalmasságát, rege-

Rádióleadó-állomás

létesül Temesváron

Temesvárról jelentik: Már hosszabb idő óta tanácskozások folynak Temesvár városvezetősége és a bucuresti-i rádió vezérigazgatósága között, amelyeknek eredményeképpen előreláthatólag megvalósítják a temesvári stúdiót, amely november elsejétől kezdve hetenként egyszer bekapcsolódna a bucuresti-i stúdió műsorába. A temesvári stúdiót a bucuresti-i rádió szerelné fel és kötné össze telefonkábel segítségével Brassóval, illetve Bucurestivel. A temesvári stúdiót az eddigi tervek szerint a Munkás-Otthon helyiségében állítják fel.

nerálni az elpettyhüdt bőrszöveteket, mindezekkel pedig eltüntetni az öregség jeleit. Tehát fiatallá tenni a nőt.

— Mióta divattá és szükségletté vált a kozmetika, azóta a fiatalság határa kitolódott. A kozmetika: műtét nélküli Steinach-kúra. Ma már nem ritkaság, hogy hatvanéves hölgyek járnak kezezésre és pedig — teljes eredménnyel. Amit mi, kozmetikusok elértünk az eleinte megdöbbentette a világot, később pedig egyre nagyobb és nagyobb tömegeket küldött el hozzánk. És a hölgyek számára egy új kenyerkereseti pálya született meg. Vége valami, amit nem vehet el tőlünk a férfi.

Mi kell az új pályához?

Ki lehet kozmetikusnő és mire van szüksége annak, aki az új pályára lép? — Ezt a kérdést intéztem informátoromhoz, Madame de Jürsse így válaszolt:

— Minden nő kiképezheti magát e pályára. Mindemitt nagy jövője van az új élethivatásnak. A nő örök vágya: minél tovább fiatalnak maradni. Nos, ezt a vágyat, persze a lehetőségek határain belül, ki tudja elégíteni a kozmetika. Nem kell jónak lennem ahhoz, hogy megmondjam: pár esztendő múlva alig lesz falu a városokról nem is beszélve, ahol ne boldogulna a kozmetikai szalon. A nők elvégzik a tanfolyamukat, megtanulják az elméletet és a gyakorlatot, kiképzik magukat a különböző rendszerekben, amelyeket tudós professzorok állítottak össze és írtak elő, megszerzik a szükséges hatósági engedélyeket és — máris jöhetnek a vendégek.

A téma, amiről az előkelő bécsi szalon halljában elbeszélgettünk, kétségkívül érdekes. A kozmetika elérkezett oda, ahova nem vártuk megérkezését: a szociális probléma határáig. Az interjú egyes mondatai immáron nemcsak a hölgyeket, hanem a szociológusokat is érdeklik.

Egy új probléma, amivel érdemes foglalkozni...
Paál Jób.

FILM KOZLONY

A SORS

André Baugé első nagy filmje a Central-moziban

André Baugé, a párisi nagyopera tüneményes hangu, világhírű baritonistája megható, drámai erejű film keretében mutatkozik be a mozipublikumnak. André Frenoy a fiatal baritonista drámai szerepe nagyszerű keretet ad Baugénak ahhoz, hogy bársonyosan simogató, az alsó regiszterekben lágy, simulékony, míg a felsőbb hangok csillogtatásánál elragadóan szárnyaló, szinte hőstenorba hajló, csodálatos hangját érvényre juttassa. A film cselekménye megrázó felépítésű, mindvégig komoly irodalmi értéket jelent. Egy arisztokrata család leánya szerelmére hallgatva feleségül megy a fiatal énekeshez, aki szép karrier előtt áll. André Frenoy karrierjét azonban derékban kettőtöri betegsége, melyet első nagy sikere alkalmával szerez. Elveszti hangját s önként lemond feleségéről, akit imád, kisleányáról és vándorkomedias lesz. A dráma itt gyönyörűen fejlődik ki a megkapóan szép, hangulatos fináléig.

AZ ELTÜNT OSZTAG

Repülő-film bemutatója a Select-moziban.

Bombák robbannak, srappellek silvitenek, a gépfegyver idegölő kattogása, ágyuk tompa döreje száll a levegőben... A világháború egyik megtörtént, vagy elképzelt nagy ütközetéről filmfelvételt készítenek a tengerparti filmvárosban, ahol három hűséges harcéri bajtárs összetájkolozik, Woody ráveszi Gibbonst és Redet, hogy szintén vállaljanak pilótabravurokat a készülő nagy háborús film felvételeinél. A három pilótabajtárs ismét beleéli magát a múltba süllyedt nagy világégs visszfényébe és — kettő közülük ott marad a vértelen, de számukra végzetessé vált hadszíntéren. Ez a film megrázó, megdöbbentő, reális képet nyújt a filmvárosok életéről. Három repülőkatasztrófa képezi a film kiemelkedő eseményeit. Richard Diz a rég nem látott nagyszerű amerikai hősszerűes Gibbons kapitány imponáns figuráját ideálisan eleveníti meg. Joel Mc. Crea, a hírneves uszobajnok Redet alakítja rokonszenvesen. Tiszta művészetet jelent Erich v. Stroheim, a neves rendező játéka, míg a női főszerepekben Mary Astor és Dorothy Jordan szépek, finomak és kedvesek. Az „Eltűnt osztag” messze felülemelkedik az eddigi járt utakon haladó repülőfilmeken.

SPORT KÜLÖNVONAT BUDAPESTRE OKTÓBER 20—26-ig UTLEVEL! NELKÜL!

Mérfőzések:

**Ripensia-Ujpest és
Olaszország-Magyarország**

Részvételi díj:

975

lej és 50 lej a számozott hely Ripensia-Ujpest mérfőzésre. Az utasoknak korlátozott számban számozott jegyet biztosítunk az olasz-magyar mérfőzésre is.

Szükséges okmányok:

Allampolgársági másolat, személyazonossági és férfiaknak katonai igazolvány, tartalékos tisztnek a katonakönyv, livrettel rendelkezőknek a Cercul Recrutare engedélye.

**Bécsbe utazók összes utiköltsége
oda-vissza 2195 lej**

Rendozi a közismerten gondos Központi Bank és Menetjegyiroda. Jelentkezés az Aradi Közlöny- és az Erdélyi Hirlap-nál.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nemzetközi vasúti kongresszus Bucurestiben — Szovjetország kiküldöttjeinek részvételével

Közvetlen vasúti összeköttetés Románia és Oroszország között
— Háromszáz delegátus tanácskozása —

Holnap, október 5-én nagyfontosságú és érdekes lefolyásnak ígérkező nemzetközi vasúti kongresszus előtanácskozása kezdődik Bucurestiben. A kongresszuson Európa összes államaiból háromszáz delegátus vesz részt, akik Európa legnagyobb vasúti társaságainak megbízottjai. A kongresszusnak Románia szempontjából különösen azért van nagy jelentősége, mert azon Szovjetország képviselői is megjelennek. A szovjet vasutjainak megbízásából Jegorov M., az orosz államvasutak személyforgalmi osztályának főnöke, továbbá Andreevna I. A. asszony, az orosz államvasut másik reprezentánsa is megjelenik. Oroszország megbízottjait Grigore Ghica-Voda határállomáson várják és egyenesen Bucurestibe kalauzolják Románia delegátusai. A CFR vezérigazgatósága intézkedett, hogy a két szovjet-megbízott szabadon utazhasson a román államvasuton. A kongresszus rendezőségének vezetője, Macovei Ion mérnök, a CFR forgalmi osztályának igazgatója. Az még nem tudható, hogy Románia és a szovjet között milyen vasúti forgalmi megállapodások jönnek létre, de

beavaiottak állítása szerint a kongresszuson elhatározzák a román-orosz közvetlen vasúti kapcsolat bevezetését.

Ez a tanácskozás mindenestre közelebb hozza egymáshoz a két szomszédos államot és megkönnyíti gazdasági együttműködésének lehetőségét. Ugy tudják, hogy a szoros kapcsolatok létrehozását Oroszország delegátusai fogják kezdeményezni és Románia megfelelő feltételek mellett akceptálja a kívánásokat. Érdekes, hogy ez a legelső eset amikor Romániába hivatalos szovjetkiküldöttek érkeznek.

A nagyszabású kongresszust október 9-én ünnepélyes keretek között Mirto Eduard, a Carol Fundaciában fogja megnyitni, de a következő napon a hadkiegészítő parancsnokság nagytermében folytatják az üléseket. A kongresszusnak gazdag programja van. Többek között teljesen új simplon-expresszt indítanak Bucuresti és Nizza között, hogy a francia Ri-

viéra és a délkeleti államok kapcsolatát könnyebbé tegyék. Ez a naponta közlekedő új simplon-expressz Velence, Milánó és Ventimiglia érintésével teszi meg az utat Bucuresti és Nizza között. Ezenkívül a Trieszt-Velence Milánó—Lausanne—Valorbe—Páris Simplonvonathoz mindennap olyan hálókocsit kapcsolnak, amellyel Bucurestiből Párisba és vissza közvetlenül lehet utazni. A Lengyelország és Bulgária közötti vasúti kapcsolat kimélyítését is elő fogja segíteni a bucuresti-i nemzetközi kongresszus. A lengyel-bolgár vasúti forgalom Romániára számottevő előnyöket jelent, mert a Bazargic-Oboriste vonalszakaszon és a dunai kikötők érintésével bonyolódik le. A kongresszus természetesen több napig tart, amely után a vendégek kirándulást tesznek a Regele Carol S. M. R. hajón, de előbb a közlekedésügyi minisztérium vendégül látja őket Sinaiban.

= Elvi döntés az agrár kisajátítások felfüggesztéséről. Bucurestiből jelentik: Az 1932. évi törvény, amely a még függő kisajátítási ügyeket, illetőleg a kisajátítások revízió alá való vételére vonatkozó kérések elintézését a táblák hatáskörébe utalta, megszüntette az agrár bizottságot. A törvény alkalmazásával kapcsolatban felmerült az a kérdés, hogy a táblák elrendelhetik-e a kisajátítási határozat végrehajtásának felfüggesztését. A bucuresti-i tábla konkrét ügyből kifolyólag most olyan elvi döntést hozott, hogy az ítéletátlak a kisajátítási határozat felfüggesztését elrendelhetik, mindaddig, amíg a kisajátítás revízióját végső fokon el nem döntik.

= Október 15-ikén elérvezik a vámhivatalokban büntetésből visszatartott és engedély nélkül bejött árukat. A kontingentálási rendszer bevezetése óta a vámhivataloknál igen sok olyan áru maradt vissza, amit a kereskedők behozatali engedély hiánya miatt nem tudtak kiváltani. Ezenkívül a vámhivatalok vám-büntetések fedezése céljából sok árut koboztak el, úgy, hogy a vámraktarak most tele vannak ilyen árukkal. A vámvezérigazgatóság az 1933. január 1-ig befutott ilyen árukat a vámtörvény értelmében, október 15-ikétől kezdve elérvezteti. A felsorolt vámhivatalok között az aradi és kurticsi nem szerepel, mert ezekre csak a második árverési csoportnál fog sor kerülni.

= A romániai pénzintézetek téli hivatalos órái. Bucuresti-i jelentés szerint, a népjóléti minisztérium intézkedése alapján, mártól kezdve az ország összes pénzintézeteiben életbe lép a téli munkaidő. Tudvalevően mostanig csak délután fél kettőtől folyt a munka a magánpénzintézeteknél, de a mai naptól kezdve, minden kedden és pénteken, a délutáni órákban is dolgoznak a bankokban. A Banca Nationala vezérigazgatósága úgy intézkedett, hogy október 1-től a pénztár 9 óra és fél egy között lesz nyitva, a többi osztályokban pedig reggel 8-tól délután 1 óráig dolgoznak. Hetenként kétszer, hétfőn és csütörtökön, délután fél négytől fél hétig is hivatalos órákat tartanak a Nemzeti Bankban. A többi napokon délután nincs hivatal.

= Harminc százalékra bélyegezték le a Temesvári Malmalom részvényeit. A súlyos viszonyok miatt, amelyek a malom-szakmát sem hagyták érintetlenül, a Temesvári Malmalom r.-t. legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét negyven millió lejről 12 millió lejre szállítja le, veszteségeinek kiküszöbölése céljából. A 200 lej névértékű részvényeket 60 lejre csökkentette és ezt most végrehajtotta.

Háromszázhatvanöt millió lej helyett 86 millió lejt utalt át Románia a párisi bankárszövetségnek

A bucuresti-i Argus jelentése szerint a pénzügyminisztérium elhatározta, hogy az ország pénzügyi helyzetének figyelembevételével részben eleget tesz a külföldi bankárszövetséggel szemben fennálló fizetési kötelezettségének. Mint ismeretes, október elsején 350 millió lej értékű devizát kellett volna átutalni Párisba, de a pénzügyminisztérium augusztus 15-én azt a diszpozíciót adta a Banca Nationalának, hogy egyelőre ne transzferálja a devizákat. Mivel a külföldi hitelezők és Madgearu pénzügyminiszter megbízottjai között nem jött létre a teljes harmónia a fizetésekre nézve, azért Madgearu felhatalmazta a román Nemzeti Bankot, hogy a 350 millió lej értékű deviza helyett 86 millió lej értékű devizát utaljon át Párisba. Ha a külföldi hitelezők esetleg nem vennék fel ezt a törlesztési összeget, akkor a pénzügyminiszter új elhatározásra szánja el magát.

= Deviza- és valutaárfolyamok. Zürichben: Berlin: nyitás: 123, zárlat: 122.90. Amsterdam 208.1 és fél — 208. Newyork 3.32 — 3.30. London 15.88 — 15.83. Páris 20.20 — 20.20. Milánó 27.12 és fél — 27.08. Prága 15.32 — 15.32. Belgrad 7 — változatlan. Bucuresti 3.08 — 3.08. Varsó 57.80 — változatlan. Bécs 72.54 (magánforgalomban 56.75) — változatlan. Brüsszel 71.90 és fél — változatlan. — Aradi magánforgalom: Dollár 124. Effektiv pengő 26.80. Pengő kifizetés 26.50. Márka 48. A többi valutákban nem volt forgalom.

= A Jugoszlávián keresztül történő állatszállítás feltételei. Tudvalevően Románia és Jugoszlávia között hosszú ideig hiányzott az állategészségügyi egyezmény, amelyet nyolc hónappal ezelőtt, hosszas tárgyalások után Belgradban megkötöttek, de Jugoszlávia azt október 1. előtt léptette életbe, habár a bucuresti-i parlament márciusban ratifikálta. Most történt meg a ratifikációs okmányok kicserélése és az egyezmény most életbelépett. Szakörökben azt várják, hogy ez alapon gyorsabban és könnyebbé válik az élőállatkivitel Olaszország felé. A román-jugoszláv állategészségügyi egyezmény alapján, Romániából csak Zsombolyán, Jugoszlávia részéről pedig csak Nagyikindán keresztül tranzitálhatók a küldemények. A levágott állatokat, állati részeket, nyers állati termékeket és minden olyan állati anyagot, amely ragályos betegséget terjeszthet, csak akkor szállítható Jugoszlávián keresztül, ha export-, vagy nyilvános vágóhídon vágják le és ezt a ténnyt állatorvos bizonyítja. A friss, vagy fagyasztott hússal exportálásához még más egészségügyi igazolások is szükségesek.

= Három nagy pénzintézet ingatlanárverése. A hivatalos lap legutóbbi számaiban megjelent hirdetés szerint, három romániai nagy pénzintézet több ingatlan eladására árverést tüzetett ki. A legnagyobb száz pénzintézet, a Nagyszabeni Általános Takarékpénztár, 38.255 lej követelése miatt árverést fog tartatni egy beszercei általánosan ismert, régi fakereskedő cég ingatlanaira, melyeket 19.000 lej, 23 ezer lej, 629 ezer lej és 177 ezer lej kikiáltási árban akar eladni. Az Albina bank bucuresti-i fiókja e hó 10-re árverést tüzetett ki az Esplanade Szálloda és a bodega Mircea szálloda épületeire 28 és fél millió lej tőke és kamatkövetelése behajtása céljából. Az első hétel kikiáltási ára 49 millió lej, a másodiké pedig 11 millió lej. A Banca Romaneasca e hó 17-ikén akarja elérveztetni 5 millió 617 ezer lej követelése biztosítására a S. F. T. Luca bucuresti-i textilgyár ingatlanát és üzemét.

= „A kamatokra vonatkozó összes törvényes rendelkezések, különös tekintettel a konverziós-törvények intézkedéseire is” címen adtak ki egy füzetet a törvények román szövegével, szabatos magyar fordításával, magyarázatokkal, külön kamatösszeállítás táblázatokkal dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön nagyváradi ügyvédek. Szerzők e füzetben a kamatokra vonatkozó összes érvényben levő jogszabályokat áttekinthetően és világosan állították össze és ennek folytán bármely természetű, különösen pedig konverziós ügyekben a kamatok megállapítása kérdésében igen jó szolgálatot tesz e füzet, mely minden könyvkereskedésben és a szerzőknél kapható. Ára 20 lej.

**Olcso üdülő-utazás
a Földközi Tengerre
az „Ubena” modern gőzösön
az Afrika vonalon.**

1933. október 13. és november 2. között

Utirány: Temesvár—Hamburg—Rotterdam—Southampton—Lissabon—Ceuta—Malaga—Palma de Mallorca—Genua—Temesvár. Részvételi-díj: **18.500 le**, amelybe befoglalatik a vasúti utazás költsége, a vízum, a tengeri utazás közép (turista) osztályon, beszámítva a legkitünőbb élelmezést, valamint partraszálláskor valamennyi szebbnél-szebb kirándulás költségei. Az utazás a legkedvezőbb alkalom, a Földközi Tenger szépségeit, a legkényelmesebb módon megismerni:

Felvilágosítást ad és egyúttal információkkal szolgál a

Hamburg Amerika Hajózási R. T.

aradi képviselője:

Künstler utazási iroda, Arad,

Bu. ev. Regina Maria 24.

Kendertömlők 25 atmesz-nyomásra legelőnyösebben A. Kálmán R. T.-nál Aradon

KÖNYVEK

Ady Endre élete, versei és jellemje. Révész Béla nagy művének kiegészített második kiadása, rengeteg fényképpel, kézzel írt, facsimilével és kizsátráclóval cca 250 oldalon, Atheneum propaganda-kiadásban 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál, Kolozsvár.

A legújabb nagy lexikon 108 lej. A legutóbbi adatokkal kiegészített és kibővített Genius lexikon 1933. megjelent. 1712 hasáb, 800 képpel, 32 műmelléklettel. A vasok kötet remek nyersvaszonkötésben 108 lej a Lepage könyvkereskedésben, Cluj-Kolozsvár. Küldje be és franco kapja, vagy utánvétellel portóval.

1712 hasábos új lexikon. A Genius egy kötetes új lexikon a könyvkiadás csodája. A legújabb adatokkal kibővített hatalmas kötet 1712 hasáb, 800 kép 32 műmelléklet, remek nyersvaszonkötésben, az összes ember ismeretek tárháza. Az új Genius Lexikon most 108 lej Lepage-nál, Kolozsvár, beküldve portómentesen.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, OKTÓBER 4.

Bucuresti. 13: Tözsdei és vizsgálójelentés. Utána: Déli hangverseny. 13.45: Hírek. 14: Könnyű zene. 18: Rádiózenekar. 19: Hírek. 19.15: Rádiózenekar. 20: I. Lupas: Egy erdélyi a lengyel trónon. 20.20: Kamarazene. 20.40: Gr. Tausan: Leonardo da Vinciről. 21: Zongorahangverseny. 21.30: Felolvasás. 21.45: Nia Roma operettrészleteket énekel. 21.55: Hegedűhangverseny. 22.45: Hírek. 23.10: Zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Columbia gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Régi levelesládából. (Elmélkedés a holdról.) 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Szervánszky zongorazene. 2.30: Eugen Stepat balalajka zenekara. 4.30: A rádió diákfőlöraja. 5: Pogány Kázmér ifjusági előadása. 6: Odeon-Parlophon gramofonlemez. 7: Olasz nyelvoktatás. 7.30: B. Nagy Béla zongorázik. 8.10: Mit kutat Piccard a sztratoszférában. Párbeszéd dr. Pogány Béla és dr. Komjáthy Aladár között. 8.45: Operaelőadás a stúdióból. Simona néni. Vigopera egy felvonásban. Utána: Operariák. Előadja Basillides Mária, Halász Gitta, Szabó Lujza, Koréh Endre, Laurisin Lajos és Svéd Sándor, az Operaház tagjaiból alakult zenekar kíséretével. 11: Magyar Imre és cigányzenekara. — Bécs. 12.30: Rádiózenekar. 14.10: Művészlemez. 16.50: Finn zene lemezek. 18.20: Uhl Alfréd zeneszerző művei. 23.55: A Haupt zenekar játéka a Lehar teremből. Utána: Közvetítés a Krantz-Ambassador szálló grinzangi pincéjéből. — Belgrád. 12: Gramofon,

harangszó. 13.05: Rádiózenekar. 13.35: Rádiózenekar. 17: Gramofon. 20: Rádiózenekar. 21: Ljubljana. 23: Táncczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 17: Szokol fuvózenekar. 19: Gramofon. 20.25: Rádiózenekar. — Königswusterhausen. 18.20: Brahms G-moll ballada, esz-moll intermezzo, h-moll rapszódia zongorán. Beethoven: B-dur zongoratrió. 21: Tarka zenés est. — Leipzig. 12: Gramofon. 13: Dén zene. 16: Házi zene lemezek. 17: Hangjáték. 21: Vegyes zene. 23: Hírek, majd éjféli táncczene Boroszlóból. — Milano. 18.10: Tenor- és szopránadalok. 20: Gramofon. 20.40: Gramofon. 22.45: Táncczene. — Mor. Ostrava. 11.10: Fuvós paraszzenekar. 12: Gramofon. 12.05: Délelőtti zene. 16.30: Gramofon. 18.35: Gramofon. 19.25: Játék két zongorán. 20.25: Orsz. cigánydalok. — Prága. 13.10: Gramofon. 13.35: Gramofon. 14.45: Gramofon. 18.35: Gramofon. 18.50: Gramofon. 21.05: Mandolin- és gitárzene. 21.30: Filharmonikusok. — Svájc Aleman adó. 18.30: Idegen népek zenéje lemezek. 18.50: Pállangókissasszony részletek lemezek. 20.10: Gramofon. 21: Orsz. zene. — Varsó. 19.20: Kamienska Olga énekel. 21: Lengyel vonósnyegyes játéka. 22.15: Familier Hepner zongoraművész és Dolnoki baritonénekes hangversenye. Dalok. 23.10: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 5.

Bucuresti. 13: Dal- és hangszerlemez. 14: Könnyű lemezek. 18: Dinicu zenekar. 19.15: Dinicu zenekar. 20.20: Könnyű lemezek. 21.20: Rádiózenekar. 22.15: Rádiózenekar. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon-Parlophon gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Magyar városok. 2. A kis narancsárslány karrierje. (Felolvasás.) Közben: Columbia gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Az I. honvédegyezred zenekara. 2.30: Czicza József és cigányzenekara. 5: Ősz a kertemben. Móra László ifjusági előadása. 7.30: Márványenyasszony. Laczkó Géza elbeszélése. 8: Butula László gondolkázik, zongorán kíséri Polgár Tibor. 8.30: A jubiláló bécsi Szent István dóm. Dr. Gerevich Tibor előadása. 9: Laurisin Miklós zongorázik. Laurisin Irén és Lajos énekel. 10.15: Madách. Bisztray Gyula előadása. 10.40: Részletek Madách: Az ember tragédiájából. 11.45: Magyar gramofonlemez. — Budapest II. 6-6.30: Columbia gramofonlemez. — Bécs. 11.50:

Művészlemez. 13: Rádiózenekar. 16.55: A Bohémezenekar lemezei. 18.25: Stukar Clarisse szoprán daleste. 20.25: Halévy: A zsidónő, opera. Közvetítés az állami operaházból. 23.30: Gramofon. — Belgrád. 16: Gramofon harangszó. 13.05: Rádiózenekar. 20.30: Népdal-lemezek. 21: Tró. Különböző dalok. 21.40: Ilin Dusan hegedű. 22.20: Operettrészletek a rádiózenekar és Nikulics Éva előadásában. 23: Táncclemezek. — Berlin. 17.05: Szórakoztató zene. 18.10: Sitt: G-dur zongoratrió. 18.45: A magdóburgi székesegyház énekkara Pa-lestrina Rövid miséjét adja elő. 20: Hamburg. 21: Hangverseny. 22-2: Nagy táncest. Mozicillagok énekelnek a legújabb mozarabokból. — Kassa. 12.30: Szalonzenekar. 13.30: Gramofon. 14.35: Gramofon. 17: Gramofon. 18.15: Buntzik István cigányzenekara. 19.20: Gramofon. 21.25: Szimf. hangverseny. — Leipzig. 7.35: Könnyű zene. 12: Gramofon. 13: Boroszló. 14.30: Gramofon. 15.30: Szoprán- és zongoraverseny. 19.30: Speckner Anna csembalóművész játéka. 20: Hamburg. — Milano. 18.10: Gramofon. 19.40: Gramofon. 20.40: Gramofon. 21: Gramofon. 21.30: Mascagni: Ralcliff című háromfelvonásos opera. — Prága. 11.10: Gramofon. 13.10: Gramofon. 14.45: Gramofon. 18.25: Gramofon. 18.50: Gramofon. 20.20: Milnovsky fuvózenekar. 21.55: Svihlik Viktoria hegedű. 23.15-24: Schrammelzene. — Varsó. 16.40: Kamarazene. 17.50: Zongora- és szopránzó. 21: Könnyű zene. Rádiózenekar. Majd 24.30-ig: Táncczene.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestre a következő újságárusoknál kapható:
A „Hungaria” nagyszállóda újságárusánál.
A „Carlton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbútorban.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
feln.

PILISINÉ

kozmetikai szalonja

Verbos-lás, Minorita templommal szemben.

A le modernebb eszközökkel dolgozik
Megőrzi fiatalágát és szépségét.
A szépítő eljárások egész légiója áll ottalátogatók rendelkezésére

1. Szepők eltüntetése.
2. Szemölcs irtás.
3. Archámlasztás.
4. Arcvibrációk.
5. Pattanások eltüntetése.
6. Vörös bőr megszüntetése.
7. Száraz, zsíros, szintelen bőr meg-szüntetése.
8. Különböző arcpakkolások.
9. Kikészítés uccára és estélyekre.

Tanácsadás díjtalanul bármilyen kozmetikai kérdésben. —
Tanítványok az arcpakolás minden ágában úgy gyakorlatilag, mint elméletileg teljes kiképzést nyernek. — Olcsó havi fizetéses bérletrendszer.

Külön tisztviselő árak

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

SZURETNÉK MEGISMERKEDNI olyan fiatal intelligens, lehetőleg független nővel, aki határozottan jól zongorázik és szereti a komoly zenét. Választ kérem az Aradi Közlöny kiadója „Dou” jellege alatt le-adni. 8888

HÁZASSÁG.

OLYAN URIBERT KÉRESEK FERJÜL, ki értékeli morális nevelését, 28 éves, intelligens, övegy urino vagyok. Hozományom 100 hold föld, fél millió készpénz. Kimerítő személyi rész-sal, feladócimmal megirt levelet „Altruizmus” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérem. 3671

ALKALMAZÁS.

OVADÉKKAL RENDELKEZŐ pénzbeszedőt keres a „Fonoiara Agricola”. Str. Alexandri 9. Személyes jelentkezések pántek d. e. 1-kon. 3691

KERESEK perfect szobaleányt hosszabb bizonyítvánnyal, aki Bucuresstibe is legyen. Jelentkezni Bulevardul Caroli 56., földszint 1. 372

PERFECT szakácsnő és délelőtti bejárónő keresetlik. Pless, Kőlcsey-uca 6.

LAKÁS.

BUTOROZOTT SZOBAT, fürdőhasználattal keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÉT SZOBAS modern lakás, fürdőszobával november 1-re kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3696

EGYSZOBAS, konyhás lakás 100000 kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Össz ruhákat, kabátokat legszebben fest, tisztít, valamint gallérokat legolcsóbban fenyés 3166

KNAPP

v. Weitzer-u. 11. modernül berendezett váll. latta v. Magyar-u. 10.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Kiadó 3 szobás modern földszintilakás november 1-re, volt Thökölytér 7. szám. 3692

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KERESEK megvételre egy kisebbszertű fűszerberendezést. Wolf József, Vinga 490. szám. 3668

AJÁNLOK antik zenélő órákat, perzsabundát, férfikabátok, antik szalon vitrin, 12-es ezüst evőeszköz, ebédlő butor, zongorák, tükrök, ezüst, Schönerl ág. asztali vilanyilampák, Biedermyer székek, szekrény, vest, ha, nisch, asztal-terítők, perzsabundák, perzsabundák, turákat stb. SALGÓNÉ bizom. üzl. Arad, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-pal

KERESEK silskin esikő és perzsabundákat, férfi és női kabátokat, neutrális porcellánokat, ezüst tárgyakat, 6 és 12-es ezüst evőeszközöket, csvari ebédlő és utózzonyegyeket, perzsa - szőnyegeket, szobaberendezéseket, varrógépeket, vitrineket, stb. SALGÓNÉ bizom. üzl. Arad, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-pal

ELADOK JUTANYOSAN jókarban levő női ruhák, kabátok és háztartási cikkek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3209

ALKALMI BUTOR VASARLAS Ebédlők 6000 lejtől, modern uri szoba, világos hálószobák 3560 lejtől, fehér konyhabutor 1600, garnitúrák, ebédlő plusz divány, szalon, Singer varrógép, matracok, rugany, betétek, oszillárok, kasszák, zongorák, festmények, szőnyegek, vitrinek 450 lejtől, antik butorok, patinafonok 600 lejtől, íróasztalok és egyéb dísztárgyak. Ezüstöt, aranyat, briliánt, szőnyeg, dísztárgyakat, zongorát, pianót a legmagasabb napi áron veszünk. Zalogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Zalogház folyósítja. — Aghosszabbításokat a legolcsóbban vállaltunk „COMISSIO” biz. üzlet. Bul. Reg. Maria 13. Dacia kávéház mellett.

KÉSZPÉNZERT MEGVESSZÜK minden eladó dolgair „COMISSIO” Dacia-kávéház mellett

ELLÁTÁS.

MAGANOS NO. jobb izraelita családdal költözne tel. és ellátásra, saját butorral. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérem.

ÜZLETEK.

ÜZLETBURLYISEG a v. Szabadság-ter sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!



(3)

Az Aradi Közlöny folytatásos regénye

Copyright by ARADI KÖZLÖNY

Az alumínium felület Kína, Oroszország és Németország ezer távlatán siklik át. Ez Oroszország három nagy állama. Színek és hangok ezer árnyalata, csapongó és mégis megföntolt utíránykeresés.

— Pánamerika U. S.

Ujabb szín és hangzuhatag.

10 óra 20 perc.

— Bátorodom fenséged figyelmét Takabo tanár ur interpellációjára felhívni, hallatszik az adjutáns hangja a radiotelevizor mögül.

— Kérem a parlamentet.

A televízor körüljárja a kupolaterem minden részét. Két képviselő, majd az elnök beszél, aztán Takabo tanár áll fel. Miután beszédét történetünk elején a maga teljes egészében ismertettük, felesleges itt elismételni, csupán annyit tartunk szükségesnek megjegyezni, hogy a herceg stenogramjegyzeteket készít sajátkezűleg. A beszéd végén int, az adjutáns kikapcsolja a konnektort.

— Kérem tizenhat óra harmincra a minisztertanácsot. Most pedig a gépet kérem.

A titkár telefonkagylót vesz fel.

— Öt perc múlva start.

A herceg szivarra nyújt. Négy perc múlva már pilótaruhában haladnak az adjutánsal az aeropalota liftfolyosóján. Az egyik lift felrepíti őket a tetőzetre, ahol roppant biplán áll startkészben. Start. És az üvegpaloták már messze szikráznak alattuk a mélyben.

Folyók, havasok, kráterek, a tenger. Aztán felhők. Szabályszerű menetekben hangtalanul uszó aeroplánrajok. A légi flotta harmincöt rajának manővere Formosa szigetcsoport fölött. A herceg az aeroplánban szolgáltatja fel a dinert. Ráklevés, spárga vajban, fácán-pástétom ala Admiral Togo, Tournedo ala Rossini, csokoládépudding, romadur, banán és ananász. A harmincöt raj bravurosán dolgozik a napsütésben, a herceg ujabb havannára gyújt.

— Rendben van. Elég! Adja le a rádiogrammot.

A harmincöt raj roppant félkörbe lendül pillanatok alatt és tisztelegve fordul Kioto légikötője felé.

13 óra 25 perc.

— Filippini szigetek, mondja halkán a herceg.

Az adjutáns utasítást ad a kormányosnak, a gép hangtalanul vágja a tereket. Az adjutáns behúzza az üvegfalak selyemfüggönyeit, a herceg végigdől a pamlogon, tizenöt perc alvás. Az adjutáns radiotelevizoron keres a vetítőfalon aeroplánrajok fantomjai suhannak át. A herceg angol regényt olvas ébredés után.

— Fenség, az U. S. P. A. negyedik flottahadosztálya, amennyire a típusokból megállapítható.

— Irány?

— Mindanao.

— Induljunk feljűk.

Az adjutáns arcának sárga lárváján most suhan át reggel óta először valami mozgás. Aggodalomféle árnyalat.

A herceg félredobja az angol regényt.

— Gyerünk.

Tíz percnyi csend. Ekkor az adjutáns félrevonja az egyik oldal selyemfüggönyét és odanyújtja a hercegnek a triéder-binoklit.

Irasaki Yasu herceg binoklijának lencserendszerébe most belesuhan az United States of Panamerika negyedik légi flottája.

A rádió vezényszavakat fog el. Némelyiket egész tisztán, hiszen kezelője előtt éppen nem titok a gyakorlatozó flotta leadójának hullámhossza.

— Meghettünk vissza.

Két repülőgép fölűk emelkedik. Tisztán látják a fedél üveglapján át.

— Hatodik sebesség.

A két aeroplán eltűnik, felhőmező, aztán Formosa.

16 óra 2 perc. A biplán leereszkedik a tokiói aeropalota üvegteretözetére.

16 óra 30 perc. A herceg már fekete egyruhájában fogadja az egybehívott minisztertanácsot amelynek tagjai egyenként érkeznek az aeropalota titkos termébe.

Döntés milliók sorsa felett

Ez a minisztertanács, amely nemcsak Japán, de az egész emberiség történetére döntő kihatású volt, következőképpen folyt le:

Az asztalfőn Ashivara herceg, miniszterelnök foglalt helyet, szemben vele, az asztal tulsó végében Irasako Yasu herceg, aero-miniszter és egyben a légi flotta főparancsnoka. Az asztal jobb oldalán Sukisi herceg, posta és közlekedésügy, Matsukito gróf, vallás és közoktatásügy, Asihhi báró, az uralkodóház körüli és Takasuno báró, tengerészetügy foglaltak helyet.

Az asztal baloldalán Hagasti pénzügyminiszter, az Egyesült Bankszindikátus elnöke, Okimuno, kereskedelemügy, az Egyesült Elektrovasut és Hajózási Trust elnöke, Kasago, munkáügy, az Egyesült Acél és Üvegtrust elnöke és Hakimuro, igazságügy, a Gépkoncern elnöke foglaltak helyet.

A tanácskozást a miniszterelnök nyitotta meg.

— Ugyhiszem, Takabo tanár általam megrendelt interpellációja után mindnyájan tisztában vagyunk tárgysorozatunk egyetlen pontjával. Határozatlan formában sokszor került már szónyegre ez a mindennél fontosabb probléma. Előttünk a kormányok egész sora foglalkozott vele, esetlegesen, kapkodóan és rendszertelenül. Miután mindenki félt tőle, senkisémmerte megmarkolni. Azt hiszem, uraim, Irasako Yasu hercegnek, mélyen tisztelt barátomnak teljességgel osztanunk kell ama nézetét, hogy a problémát tovább elodáznai nem lehet.

— Nem először történik, hogy néhány felelős embernek kellett népek, milliók sorsa felett döntenie. De a technikai kultúra eme magas fokán új hazát keresni egy nyolcvanegymilliósi nép számára, ez... ez több, mint amennyi eddig emberi erőttől tellett. Mélyen megrendülve adom tehát a szót át, a perc egész rettentő súlyának felelősségtudatában.

Mindnyájan felemelkedtek a terem feszült csendjében alumíniumkarszékeikből, aztán lassan ereszkedtek vissza, talán a szokottnál kissé halványabban.

Elsőnek a hadügyminiszter állott fel ismét.

— Biztosíthatom hódolva szeretett, elnöklő barátunkat, hogy mindnyájan tudatában vagyunk szavaink döntő fontosságának. És ámbár Takabo tanár helyesen hangoztatta beszédében, hogy e probléma előtt egybe kell fornia minden pártnak, én mégis azt vélem, világítsuk meg minden szempontból a kérdést, annak ellenére, hogy mi tizen egy párt hű tagjai vagyunk. A parlamentarizmus közel ötven éve, hogy csödtöt mondott, tudjuk, hogy már nálunk is csak külső formája, két párt váltakozó diktatúrájának. Mégis, legyünk most mindnyájan különböző nézőpontok képviselői, válasszuk magunk között a parlamentáris formát, mert legjobb meggyőződésem, hogy ezt a kérdést nincs jogunk, nem is lehet diktatorikus alapon eldönteni.

Visszaült helyére és most a pénzügyminiszter emelkedett szólásra.

— Elvben helyeslem előttem szóló javaslatát. Gyakorlatban azonban csak egy tartom kivihehetőnek, ha további tanácskozásainkba a progresszív vezetők is bevonjuk, még pedig magunkkal teljesen egyenlő arányszámban. Mi igazán nem analizálhatjuk az ő szempontjait, azért javaslom, hogy hallgassuk meg őket. Hogy aztán a döntést fenntartjuk-e magunknak, ez egy

további kérdés. A hatalom a kezünkben van és ha jónak látjuk, élni fogunk vele.

— Előttem szóló javaslatát szavazás alá bocsátom, hangzott az elnök szava. Méltóztassék felállani azoknak, akik mellette vannak.

És a miniszterelnök állva maradt a pénzügyminiszter és a hadügyminiszter között. Utánna némi szünet után a munkaügyi miniszter emelkedett fel.

— Négyen, hat ellen.

Ekkor felugrott a helyéről az igazságügyminiszter is.

— Öten, öt ellen, mondta mosolyogva Irasako Yasu herceg. Ime, ez a parlamentarizmus.

Az öt álló mintha még várt volna valamire. És ekkor megtörtént a csoda.

Hondo sziget legősibb családjának, a Satsumának utolsó sarja is felállott, hogy helyet követtelen a vitában leggyűlöltebb ellenfeleinek, a progresszíveknek.

— Miután a javaslat eképpen elfogadtattott, a tanácskozást holnapra halasztjuk. Csendskodom arról, hogy a progresszívnek holnap tizenhat óra harminc percre elküldjék delegáltjaikat. Addig is folytathatunk azonban előzetes megbeszéléseket.

— Azt hiszem, e tekintetben nincs sok megbeszélési valónk, mondotta halkán Irasako Yasu herceg.

Mind a tizen összemosolyogtak, mint megbeszélés előtt tiz hasított szemű, sárga kis gyerek.

Aztán egyszerre álltak fel hangtalanul, mint egy titkos vezényszóra.

Irasako herceg és a nők

Most pedig folytassuk Irasako Yasu herceg napirendjének további regisztrálását.

17 óra 45 perckor ért véget a minisztertanács, beleértve az utánna felszolgált teát is, mely valójában a hideg étkek gasztronómiai orgiája volt. 19 órakor a herceg repülőgépre ült és váratlan szemlélet tartott a légi őrségek felett.

22 órakor már selyemkimonóban heverészett egy titkos, butornélküli, papírfalu, ősi stílusban tartott szobácska pompás gyékényein. A feketealakkeretes, tolható papírfalak egyik beszőgellésében házioltár állott az ősök táblácskájának végtelen sorától körülvéve, középen a Sintho istenség homálybavesző jelvényével. Az oltár felett három papiroslampion, előtte olajmécsek.

Az olajmécsek alatt, egy elefántcsontszőnyegon pedig egy hosszú pallos és egy rövid kard keresztbefektetve.

Ez volt az a szentély, amelybe a kiszemelt nőkön kívül más élőlény még nem léphetett be. A kiszemelt nőket csakis itt fogadta Irasako Yasu herceg, mert ő a szerelmet minden formájában szentnek tekintette.

A nőkiszemelő hivatalát Jii, egy kínai töltötte be. A hercegnek most is az volt a kínaiakról a véleménye, ami őseinek kétezer évvel ezelőtt.

— Csak kerítőnek valók, mondta, ha róluk volt szó.

És Jii ugyancsak kitett magáért. Elvégre nem könnyű feladat az évek minden napján olyan nőt szerezni, amely méltó a nagyur szerelmére.

Tokio minden rendű és rangú, színű és fajú nője hallott már a herceg kis papírfalu szobájáról, amelyet vastag acélfalak fogtak körül. Nagyon megkönnyítette Jii feladatát az a körülmény, hogy a nők szeretik a misztikumot. Nemkülönben az is, hogy korlátlan anyagi eszközök állottak rendelkezésére. Nem tartjuk érdektelennek, hogy egy későbbi időpontban ennek a Jiinek naplóját szőszarint közöljük, amennyire terjedelme engedi. Most csak arra szorítkozunk, hogy a május 2-i nőt teljes egészében bemutassuk.

Ezuttal vöröshaju amerikai nő volt a soros. Lehetett a tokiói nagykövet felesége, lehetett barátnője, de lehetett egy külön e célra gondosan kifüldetett uccalány is, mert a selyemkimonó nem árulja el az effélet.

(Folytatása következik.)